

Mundarija

Kirish	
1-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturi hamda elektron sahifalar yaratuvchi dasturlar haqida mavjud manbalar tahlili	
1.1. Elektron sahifa yaratish tillari va dasturiy vositalari tarixi	
1.2. Mustaqil ta`limni tashkil etishda elektron uslubiy ta`minotlardan foydalanishni o`quv jarayonidagi ahamiyati.....	
1.3. Masalaning qo`yilishi	
2-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturi va uni o`rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalari	
2.1. Elektron uslubiy ta`minot mazmuni, tuzilmasi va dasturiy ta`minotga talablar	
2.2. Dasturiy ta`minotni o`rnatish talablari va o`rnatish bosqichlari	
2.3. Easy_Website_Pro4 dasturida shablonlar, rasmlar va multimedia imkoniyatlardan foydalanish.....	
3-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturida sahifalar yaratish bo`yicha multimediali dasturiy mahsulot ishlab chiqish	
3.1. Easy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish algoritmi	
3.2. Easy_Website_Pro4 dasturida ishlash bo`yicha Web sahifa yaratish.....	
3.3. YAratilgan sahifani qo`llash yo`riqnomasini ishlab chiqish.....	
4-bob. Hayot faoliyati xavfsizligi	
4.1. Elektron sahifalar ishlab chiqishda kompyuter xonalarida hayot faoliyati xavfsizligi.....	
4.2. Kompyuter xonasiga bo`lgan gigienik talablar va uning yoritilishi.....	
Xulosa	
Foydalanilgan adabiyotlar ro`yxati	
Ilova	

Kirish

«Yangi darsliklarni, zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarini o'z vaqtida ishlab chiqish va joriy etishni ta'minlashni alohida nazorat ostiga olish zarur».

I. A. Karimov

Mavzuning dolzarbligi. Respublikamizda faoliyat ko'rsatayotgan ta'lim muassasalari kompyuter va texnik vositalar bilan yetarlicha ta'minlangan bo'lsa-da, ulardan ta'lim jarayonida foydalanish uchun pedagog xodimlar o'z ustilarida tinimsiz ishlashlari, malakalarini doimiy ravishda oshirib borishlari talab qilinadi. Chunki, kompyuter texnologiyalari bo'yicha yangiliklar, o'zgarishlar shu darajada tez sodir bo'lmoqdaki, ba'zi dasturlarni o'rganishni boshlash bilan uni yangi versiyalari juda tezlik bilan chiqib kelmoqda. Shu sababli, ta'lim jarayonida texnik vositalardan keng foydalanish, Internet tarmog'ida axborot izlash, olish va saqlash masalasi o'quv-metodik qo'llanmalar tayyorlash va ularni tatbiq etish uchun mo'ljallangan seminar-treninglarni o'tkazishga zarurat tug'dirmoqda.

Prezidentimiz Islom Karimovning 2016 yil 15 yanvar kungi mamlakatimizni 2015 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlari va 2016 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasi majlisidagi ma'ruzasida "... Shuni ta'kidlash lozimki, bugungi kunda jahon miqyosida yaratilayotgan yalpi ichki mahsulotning taxminan 5,5 foizi axborot-kommunikasiya texnologiyalari sohasiga to'g'ri kelmoqda. Nufuzli xalqaro ekspertlarning fikriga ko'ra, 2020 yilda bu ko'rsatkich 9 foizdan oshadi..." – degan aniq fikrlarni keltirib o'tdilar. Bu fikrlarini o'zi ham ko'rsatib turibdiki, biz bo'lg'usi o'qituvchilar oldiga bugungi kun talabiga to'la javob beradigan mutaxassislarni tayyorlashdek juda katta mas'uliyat yuklanayotganligidan dalolat beradi.

Ta'lim tizimidagi chuqur va keng ko'lamlı islohotlarning mazmuni va amalga oshirish muddatlari O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi qonuni va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da o'z ifodasini topgan. Jumladan, «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da ta'kidlanganidek, «Kadrlar tayyorlash tizimi va mazmunini mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy taraqqiyoti istiqbollariidan, jamiyat ehtiyojlaridan, fan, madaniyat, texnika va texnologiyaning zamonaviy yutuqlaridan kelib chiqqan holda qayta qurish» lozim.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 7 yanvardagi PQ-2282-sonli 2015 yilda "Qishloq joylarda namunaviy loyihalar bo'yicha yakka tartibdagi uy-joy qurilishi dasturi va 2016 yilgi qurilishning asosiy parametrlari to'g'risida"gi qarori ham shu soha mutaxassilarini tayyorlashda pedagog xodimlarni o'z ustida ishlashi hamda chuqur bilim va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishga yana bir bor undaydi.

O'zbekiston Respublikasi shakllanayotgan global axborot jamiyatida munosib o'rinni egallashga intilmoqda. Ushbu maqsadlarga erishish uchun hukumatimiz tomonidan respublikamizda axborotlashtirish jarayonlarini faollashtirish, zamonaviy axborot-kommunikasiya texnologiyalarini tez sur'atlarda rivojlantirish, ularni iqtisodiyot va jamiyatning barcha sohalarida joriy etish hamda foydalanishning strategik ustuvorliklari belgilandi.

Respublikamizda o'qitish texnologiyalarini zamonaviylashtirishni jadallashtirish iqtisodiyotni rivojlantirayotgan mamlakatlarga qaraganda yanada dolzarb ahamiyatga ega. Chunki hozirgi kunda milliy ta'lim tizimining salohiyati iqtisodiy rivojlanishning yanada yuqori pog'onasiga ko'tarilishga amaliy imkoniyat ta'minlovchi asosiy ijtimoiy resurs sifatida gavdalanadi. Ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalarining qo'llanilishi o'quv mashg'ulotlarining samaradorligini yanada oshiradi, o'z navbatida o'qituvchini ham, talabani ham ijodiy izlanishga undaydi. Bunda o'qituvchiga o'quv jarayonida tashkil etishda mavjud elektron adabiyotlardan, multimedia vositalaridan, o'rgatuvchi dasturiy ta'minotlar va boshqa axborot texnologiyalaridan foydalanishi talabaga mavzu haqida ko'proq ma'lumotlar olish imkoniyatini yaratadi. Hozirgi kunda har bir mutaxassisdan axborot texnologiyalari va kommunikasiyalarini bilish va uni amaliyotga qo'llay olish talab qilinmoqda.

Fan sohasini formal tasnifi. O'quv fanining dolzarbligi va zarurligi shundan iboratki, o'quvchilar fanni o'zlashtirish davomida professional darajadagi bilimlarni o'zlashtirish, turli shakldagi sahifalarni yaratishda foydalaniladigan dasturiy vositalar, Easy_Website_Pro4, Web Builder, Web Creator va shunga o'xshash web-saytlarning yaratish uchun mo'ljallangan dasturiy ta'minotlar va multimedia qurilmalari bilan ishlash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Multimedia tizimlari yo'nalishi mutaxassisliklari uchun bunday dasturlar bilan ishlash juda muhim hisoblanadi. Bunday dasturiy vositalarni yaxshi bilgan mutaxassis o'z g'oyalarini ilgari surish, o'z loyihalarini ishlab chiqish, turli animasion taqdimotlarga ega sahifalarni ishlab chiqish va tushuntirish uchun juda yaxshi imkoniyatlarga ega bo'ladi.

«Web dasturlash» fani orqali hozirgi kunda kompyuter grafikasining turli sohalarida keng foydalanilayotgan turli sahifalarni yaratish dasturi hisoblangan Eeasy_Website_Pro4 dasturi bilan ishlash asoslarini o`rgatish ko`zda tutilgan.

Ushbu fanda Eeasy_Website_Pro4 dasturida sayt yaratish bo`yicha mustahkam bilimlar bazasini yaratish uchun zarur bo`lgan mavzular ko`riladi. Fanda statik va dinamik tasvir va sahifalarni yaratish metodikasi, shablonlar yordamida sahifalarni modellashtirish, sahifani tahrirlash, materiallar bilan ishlash, giperishoratlar bilan ishlash usullari o`rgatiladi. Alohida mavzular tayyor shablonlarni vizuallashtirish, maxsus effekt va animasiyalarni yaratishga bag`ishlangan.

Ushbu sohadagi muammolar va mazkur ishning zarurati. Bitiruv malakaviy ishi mavzusida keltirilgan muammo zamirida kasb-hunar kolleji talabalarining multimedia tizimlari kichik mutaxassislarini tayyorlash bo`yicha davlat ta`lim standarti asosida o`qitiladigan mutaxassislik fani mustaqil ta`limidagi Web dasturlash imkoniyatlarini o`rganishda mustaqil ta`lim sifatida elektron uslubiy ta`minot yaratish va bu dastur imkoniyatlarini yanada kengroq ochib berish masalasi yotadi. Ushbu muammoni hal qilish orqali talabalarni mutaxassislik fanlarini chuqur o`zlashtirishlari hamda kelgusida soha bo`yicha o`z faoliyatlarini olib borishlarida maxsus elektron uslubiy ta`minot bo`lib xizmat qilishi nazarda tutiladi. Bugungi kunda bunday dastur ishlab chiqilmagan. SHu sababli bu mavzuni dolzarb hamda kasb-hunar kolleji talabalari uchun muhim deb hisoblash mumkin.

Loyihaning maqsadi va vazifalari (samaradorligini oshirish, sifatini yaxshilash). Bitiruv malakaviy ishi mavzusida keltirilgan Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo`yicha elektron uslubiy ta`minot yaratishdan asosiy maqsad sifatida talabalarning mustaqil bilim olishlari samaradorligini oshirish, turli sahifalarni yaratish hamda o`quvchilarni ko`roq bilim olishlari va yetuk mutaxassis bo`lib yetishlarida maxsus sahifa yaratish dasturi imkoniyatlarini ochuvchi maxsulot yaratishga erishishdan iborat.

Masalaning noformal tavsifi (mazkur ishning maqsadi). Keltirib o`tilgan bitiruv malakaviy ishida kasb-hunar kollejarining Informatika va axborot texnologiyalari, Multimedia tizimlari va texnologiyalari bo`yicha kichik mutaxassislar uchun mutaxassislik fanlari blokidagi Web dasturlash fanining mustaqil ta`lim soatida Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo`yicha talabalar bilimini yanada oshirish uchun uslubiy ta`minot yaratish va ushbu dasturni o`quv jarayonida mavzuga qo`llash hamda yetarli samaraga erishish ishining asosiy maqsadi hisoblanadi.

Bitiruv malakaviy ishining tuzilishi. **Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo`yicha elektron uslubiy ta`minot yaratish** mavzusi bo`yicha tayyorlangan malakaviy bitiruv ishi asosan quyidagi qismlardan tashkil topgan. Bular, kirish, asosiy qism, hayot faoliyati xavfsizligi, xulosa va foydalanilgan adabiyotlar bo`limlaridan iborat.

Bitiruv malakaviy ishining kirish qismida O`zbekiston respublikasining ta`lim axborot tarmog`ini tashkil etish bo`yicha amalga oshirilayotgan ishlar, mavzuning dolzarbligi hamda bitiruv malakaviy ishining tuzilishi bo`yicha zaruriy ma`lumotlar keltirib o`tiladi. Mavzuning dolzarbligi, uning bugungi kun nuqtai nazaridan talqin qilinib, uning haqiqatda dolzarb masala masala ekanligi asoslab beriladi.

Asosiy qism esa, 4 ta bob, xulosa va foydalanilgan adabiyotlar ro`yxatidan tashkil topgan bo`lib, 1-bobda Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo`yicha elektron uslubiy ta`minot yaratishga oid manbalar tahlil qilinib, asosiy masala shakllantirib olinadi. Xususan, elektron sahifa yaratish tillari va dasturiy vositalari tarixi, ularni rivojlanish bosqichlarini o`rganish, mustaqil ta`limni tashkil etishda elektron uslubiy ta`minotlardan foydalanishni o`quv jarayonidagi ahamiyatini asoslash orqali masalani hal qilish lozim bo`lgan qismini ajratib olish va masalaning qo`yilishi keltirib o`tiladi.

2-bobda Eeasy_Website_Pro4 dasturi va uni o`rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalarini tahlil qilish asosida mavzuga tegishlisini ajratib olish, Eeasy_Website_Pro4 dasturi imkoniyatlarini ochib berish, dasturiy ta`minotni o`rnatish talablari va o`rnatish bosqichlarini shakllantirish amalga oshiriladi. SHuningdek, Eeasy_Website_Pro4 dasturida shablonlar, rasmlar va multimedia imkoniyatlardan foydalanishni tashkil etish bosqichlarini asoslash va tahlil qilish masalalari ko`rib o`tiladi.

3-bobda Eeasy_Website_Pro4 dasturida sahifalar yaratish bo`yicha multimediali dasturiy mahsulot ishlab chiqish, Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish algoritmini ishlab chiqish, Eeasy_Website_Pro4 dasturida “Kompyuter grafikasi” moduliga oid Web sahifa yaratish hamda YAratilgan sahifani qo`llash yo`riqnomasini ishlab chiqish ishlari amalga oshiriladi.

Hayot faoliyati xavfsizligi bo`limida elektron sahifalar ishlab chiqishda kompyuter xonalarida hayot faoliyati xavfsizligi qoidalarini ishlab chiqish, shuningdek kompyuter xonasiga bo`lgan gigienik talablar va uning yoritilishini tahlil qilish va qoidalarini ishlab chiqish vazifalari amalga oshiriladi IIIuningdek, umumiy tahlillari keltirib o`tiladi.

Xulosa va foydalanilgan adabiyotlar bo`limlarida esa, bitiruv malakaviy ishini bajarish bo`yicha umumiy xulosalar, takliflar va ishni bajarish jarayonida foydalanilgan adabiyotlar hamda tavsiya etiladigan qo`shimcha adabiyotlar keltirib o`tiladi.

Malakaviy bitiruv ishining izoh bo`limida yaratilgan dastur matni keltirib o`tiladi. Uningdek, shu mavzuga tegishli bo`lgan internet ma`lumotlari ham keltirib o`tiladi.

1-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturi hamda elektron sahifalar yaratuvchi dasturlar haqida mavjud manbalar tahlili

Bu bobda Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo'yicha elektron uslubiy ta'minot yaratishga oid manbalar tahlil qilinib, asosiy masala shakllantirib olinadi. Xususan, elektron sahifa yaratish tillari va dasturiy vositalari tarixi, ularni rivojlanish bosqichlarini o'rganish, mustaqil ta'limni tashkil etishda elektron uslubiy ta'minotlardan foydalanishni o'quv jarayonidagi ahamiyatini asoslash orqali masalani hal qilish lozim bo'lgan qismini ajratib olish va masalaning qo'yilishi keltirib o'tiladi.

1.1. Elektron sahifa yaratish tillari va dasturiy vositalari tarixi

Mustaqil O'zbekistonimizda kibernetika va informatikaning taraqqiyot yo'li qanday kechdi va bu fanlarning rivojlanish istiqbollari qanday, degan savollar xaqida qisqacha to'xtalib o'tamiz. Kibernetika va informatika sohasida ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish va halq xo'jaligiga joriy etish maqsadida 1956 yilda akademik M.T. O'rozboev tashabbusi bilan Uzbekiston Fanlar Akademiyasi tarkibida V.I. Romanovskiy nomli Matematika instituti qoshida xisoblash texnikasi bo'limi ochildi. Unga V.q.qobulov raxbar etib tayinlandi va 1958 yilda Respublikamizda ilk bor «Ural-1» rusumli eUM o'rnatildi.

1966 yilda Markaziy Osiyo mintaqasida Uzbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi tarkibida xisoblash markazi bo'lgan Kibernetika instituti, 1978 yilda esa uning asosida Kibernetika ilmiy ishlab chikarish birlashmasi tashkil etildi.

Xalq xo'jaligidagi turli masalalarni hal etishda algoritmlashtirish nazariyasini yaratish va rivojlantirishga akademik V.Q.Qobulov boshchiligidagi birlashmaning yetakchi olimlari O'zbekistonda kibernetikaning tarkib topishi va rivojlanish bosqichiga ulkan xissa qo'shishdi. Tasvirlarni tekshirib bilish va sun'iy intellekt nazariyalari bo'yicha katta maktab yaratgan akademik M.M. Komilov, matematik modellashtirish va xisoblash eksperimenti, matematika va mexanikaning murakkab vazifalarini hal etishning mikdoriy-taxliliy usullari bo'yicha akademiklar F.B. Abutaliev, B.A. Bondarenko, T. Bo'riev, axborotni qayta ishlash bo'yicha — akademiklar D.A. Abdullaev, T.F. Bekmuratov, kibernetika fanining turli yo'nalishlari bo'yicha ulkan maktablar o'zagini yaratgan professorlar T.A. Valiev, F.T. Odilova, Z.T. Odilova, O.M. Nabiev, D.N. Axmedov, R.S. Sa'dullaev, Z.M. Solixov, N. A. Mo'minov, ta'lim sohasini kompyuterlashtirish bo'yicha ilmiy-uslubiy izlanishlar olib borgan va bu soxaning rivojlanishiga katta xissa qo'shgan professor M.Ziyoxo'jaev va boshqalarning katta xizmatlarini ta'kidlash lozim.

Olimlarimizning izlanishlari va mehnatlari samarasida, bugungi kun mutaxassislari tomonidan yangi yaratiladigan dasturiy ta'minotlarda Vatanimiz shuhratini olamga yoygan fan va madaniyatning gullab yashnashi uchun xizmat qilgan vatandoshlarimiz: Abu Nosir al Farobiy, Ahmad ibn Muhammad al Faorg'oni, Muhammad ibn Muso al Xorazmiy, Abu Rayhon al Beruniy, Abu Ali Ibn Sino, Mirzo Ulugek va boshqa allomalarning fizika, texnika, matematika va tibbiyot sohalaridagi ibratli ishlari yoritilgan maqsadga muvofiq bo'ladi. Zero dasturiy ta'minotlarda millat fikrining, millat tafakkurining va millat mafkurasining eng ilg'or namunalari aks etishi zarur. Elektron uslubiy ta'minotlar to'g'risida fikr yuritishdan oldin, ularning hususiyatlari to'g'risida to'htalamiz. Elektron izohli dasturiy ta'minot, o'ziga xos xususiyatlarga ega va aynan;

- 1) o'quv materialini bilimlarning ma'lum sohasi bo'yicha bayon qilinishi;
- 2) o'quv materialini fan, texnika, texnologiya va madaniyatning zamonaviy yutuqlari darajasida yoritilishi;
- 3) o'quv materialini dasturiy ta'minotda tizimli bayon qilinishi, ya'ni berilayotgan axborotni butunligini ta'minlaydigan, ma'noli munosabat va aloqali, ko'plab elementlardan tashkil topgan butun tugallangan asarni o'zida tasvirlaydi.

Foydalanishda va ishlab chiqish maqsadlariga bogliq ravishda ko'p funksiyaliligini ta'minlash uchun elektron uslubiy ta'minotlar turli xildagi tuzilmalarga ega bo'lishi mumkin. Masalan darslarda foydalanish uchun aniq bir fan bo'yicha o'quv dasturiga mos keladigan elektron dasturiy ta'minotni yaratish va o'quv materialini mavjud mavzuni rejalashtirish asosida berish mumkin. Elektron uslubiy ta'minotni mavzuiy rejalashtirishga bog'lamasdan, balki shunchaki konkret ta'lim bosqichi bo'yicha o'quv rejasiga rioya qilib aniq bir fan kesimida ishlab chiqish mumkin.

1.2. Mustaqil ta'limni tashkil etishda elektron uslubiy ta'minotlardan foydalanishni o'quv jarayonidagi ahamiyati

Ma'lumki, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2001 yil 16 avgustdagi "Oliy ta'limning davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 343-sonli qarori hamda Oliy ta'lim va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2005 yil 21 fevraldagi 34-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan "Talaba mustaqil ishini tashkil etish, nazorat qilish va baholash tartibi to'g'risida"gi namunaviy Nizom ishlab chiqilgan. Ushbu nizomda talabalarning mustaqil ishlarining maqsad va vazifalari to'liq keltirib o'tilgan bo'lib, unda " axborot manbalari va manzillaridan samarali foydalanish: kutubxonadan o'quv adabiyotlarini kerakli davr uchun olib, o'z vaqtida topshirish; kafedralar kutubxonasidan foydalanish mexanizmini ishlab chiqish: kompyuterlar xotirasidagi axborot manbalarini talabalar disketlariga yozib berish tartibini belgilash..." kabi asosiy vazifalar keltirib o'tiladi.

O'quvchilarning mustaqil ishi o'quv rejasidagi umumta'lim, umumkasbiy va maxsus fanlarni o'zlashtirish uchun belgilangan o'quv ishlarining ajralmas qismi bo'lib, uslubiy, ilg'or pedagogik va axborot resurslari jihatdan ta'minlanadi hamda bajarilishi reyting tizimi talablari asosida nazorat qilinadi.

O'rta maxsus, kasb-hunar ta'lim muassasalarida o'quvchilarning haftalik mustaqil ishlarining umumiy hajmi 16 soatni tashkil etadi.

O'quv semestri yakunida o'quvchining mustaqil ishi bo'yicha to'plagan reyting ballari har bir fan bo'yicha auditoriyadagi o'quv ishlariga berilgan reyting ballari bilan birgalikda guruh reyting qaydnomasida, o'quvchining reyting daftarchasida (qaysi fandan mustaqil ish bajarilganligi aniq ko'rsatiladi) va o'qish yakunida bitiruvchiga taqdim etiladigan diplom ilovasida qayd etiladi.

Akademik lisey va kasb-hunar kolleji o'quvchilari mustaqil ishining asosiy maqsadi fan o'qituvchisining rahbarligi va nazorati ostida o'quvchi umumta'lim va kasbiy fanlar, kasb va ixtisosliklar bo'yicha nazariy va amaliy ishlarni mustaqil ravishda bajarish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish, fikrlash va ijodkorligini oshirish, axborot kommunikasion texnologiyalar bilan mustaqil ishlash qobiliyatlarini yuksaltirishdir.

O'quvchi mustaqil ishining vazifalari quyidagilardan iborat:

-umumta'lim fanlarini mustaqil o'rganishda kutubxona fondida mavjud bo'lgan o'quv adabiyotlaridan foydalanish, berilgan vazifalarni o'z vaqtida bajarish;

-tanlagan mutaxassisligi va kasbi bo'yicha bilim va ko'nikmalarni mustaqil ravishda o'zlashtirishda fan o'qituvchilari va muhandis-pedagoglar maslahatlaridan foydalanish;

-elektron darsliklar, elektron multimediali o'quv qo'llanmalaridan va kasbga oid boshqa ma'lumotlarni fan o'qituvchilari va muhandis-pedagoglar yordamida o'zlashtirish;

-internet va elektron pochta tarmog'idan foydalanishni o'zlashtirish;

-mustaqil ishning natijalarini kasbiy fanlar kafedralarida guruh o'quvchilari ishtirokida taqsimot qilish (referat, kurs ishi, turli model va sxemalar).

O'quvchi mustaqil ishini tashkil etishda muayyan bir kasbiy fan (kurs)ning xususiyatlarini, shuningdek, har bir o'quvchining akademik o'zlashtirish darajasi va qobiliyatini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalaniladi:

-ayrim kasbiy fanlarning nazariy mavzularini o'quv adabiyotlari, didaktik materiallar hamda elektron o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish;

-ta'lim muassasasining o'quvchilar konferensiyalari va seminarlarida ma'ruzalar bilan qatnashish;

-laboratoriya ishlarini bajarishga tayyorgarlik ko'rish;

-kurs ishi (loyihasi)ni bajarish;

-o'quv va ishlab chiqarish amaliyotidagi amaliy ko'nikmalarni maxsus adabiyotlardan foydalanib mustahkamlash;

-turli ko'rgazmalarda mustaqil ish natijalari bo'yicha ijodiy ish namunalari bilan (kasb va ixtisosliklarga oid modellar, sxemalar va detallardan namunalarni tayyorlash) qatnashish;

-anjuman va ko'rik tanlovlarda mustaqil ish natijalari asosida tayyorlangan maketlar bilan qatnashish;

-fanlardan uyga berilgan topshiriqlarni bajarish. O'qitilayotgan fanning xususiyatlaridan kelib chiqqan holda, o'quvchi mustaqil ishini tashkil etishda boshqa shakllardan ham foydalanishi mumkin.

O'quv fanlari bo'yicha namunaviy va ishchi reja hamda dasturlarda o'quvchi mustaqil ishining shakli, mazmuni va hajmi ifoda etiladi.

O'quvchi mustaqil ishi uchun ajratilgan vaqt byudjetiga mos ravishda har bir fan bo'yicha tegishli kafedralarda mustaqil ishning tashkiliy shakllari, topshiriqlar variantlari ishlab chiqiladi va kafedrada tasdiqlanadi.

Mustaqil ish bajarish uchun kafedralarda fanlar bo'yicha o'quvchilarga zaruriy metodik tavsiyanoma va yo'riqnomalar, qo'llanma hamda ko'rsatmalar ishlab chiqiladi.

SHuni ta'kidlash joizki, yangi yaratiladigan darslik, o'quv qo'llanalarida Vatanimiz shuhratini olamga yoygan fan va madaniyatning gullab yashnashi uchun xizmat qilgan vatandoshlarimiz: Abu Nosir al Farobiy, Ahmad ibn Muhammad al Faorg'oniy, Muhammad ibn Muso al Xorazmiy, Abu Rayhon al Beruniy, Abu Ali Ibn Sino, Mirzo Ulugek va boshqa allomalarning fizika, texnika, matematika va tibbiyot sohalaridagi ibratli ishlari yoritilsa maqsadga muvofiq bo'ladi. Zero darsliklarda millat fikrining, millat tafakkurining va millat mafkurasining eng ilg'or namunalari

aks etishi zarur. Elektron uslubiy ta`minotlar to`g`risida fikr yuritishdan oldin, ularning bosma darsliklardan farqli hususiyatlari to`g`risida to`xtalamiz. Klassik tushunchada darslik bu o`quvchilar uchun kitob bo`lib, unda bilimlarning ma`lum sohasidagi o`quv materiali fan, texnika va texnologiya, hamda madaniyatning zamonaviy yutuqlari darajasida tizimli bayon qilinadi. Demak, elektron uslubiy ta`minot ham, bosma uslubiy ta`minot ham umumiy belgilarga ega va aynan:

- 1) o`quv materiali bilimlarning ma`lum sohasi bo`yicha bayon kilinadi;
- 2) o`quv materiali fan, texnika, texnologiya va madaniyatning zamonaviy yutuqlari darajasida yoritiladi;
- 3) o`quv materiali uslubiy ta`minotlarda tizimli bayon qilinadi, ya`ni ta`minotning butunligini ta`minlaydigan, ma`noli munosabat va aloqali, ko`plab elementlardan tashkil topgan asarni o`zida tasvirlaydi.

Xorijiy davlatlarda uslubiy va axborot dasturli vositalarni ishlab chiqish uchun yuqori malakali psixologlar, maxsus fan o`qituvchilar, kompyuter dizaynerlari va boshqa mutaxassislar jalb etiladi. yetakchi korxonalar va firmalari o`quv yurtlarida kompyuterli o`quv tizimlarini yaratish loyihalarini moliyalashtiriladi va bu sohada izlanishlar olib borishadi. Ilk o`quv elektron dasturlik vositalarni yaratish uchun bevosita dasturlashtirish texnologiyasidan foydalanilgan. Dasturchi sifatida ko`pincha oliy o`quv yurtlarining yuqori bosqich talabalari va aspirantlari ishtirok etishgan.

Mustaqil ta`lim olishning yana bir afzallik jihati shundaki, unda zamonaviy axborot-kommunikasiya vositalariga murojaat qilish, shu asosida kompyuter hamda informasion texnologiyalar bilim va ko`nikmalariga ega bo`lish o`z-o`zidan amalga oshiriladi. Bugungi kunga kelib axborot tezligi maksimal darajaga yetgan bo`lib, global tarmoqdan istalgan ma`lumotni bir necha soniyada, istalgan (matnli, grafikli, rasmlil, audio va video) ko`rinishda qabul qilish, saqlash, foydalanish va o`zgartirish mumkin. Bu esa o`z ustida ishlayotgan har bir talabaga izlanishdan to`xtab qolmasligi uchun yangi fikrlar va g`oyalar beradi.

1.3. Masalaning qo`yilishi

Biz yuqorida elektron uslubiy ta`minotlarni, o`quv jarayonida foydalanish mumkin bo`lgan didaktik materiallarni yaratish bo`yicha respublikamizda olib borilayotgan faoliyatlar tahlili hamda mustaqil ta`lim, dars mashg`ulotlarida dasturiy mahsulotlarni tahlil qilib o`tdik. Bitiruv malakaviy ishi mavzusida keltirib o`tilgan Easy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo`yicha elektron uslubiy ta`minot yaratish masalasi dolzarb masala ekanligini alohida keltirib o`tdik. Bitiruv malakaviy ishida kutiladigan natijadan kimlar va qayerda foydalanishidan kelib chiqib, ishda quyidagi muammolarni hal qilish talab qilinadi:

- Easy_Website_Pro4 dasturi hamda elektron sahifalar yaratuvchi dasturlar haqida mavjud manbalar tahlilini amalga oshirish;
- Elektron sahifa yaratish tillari va dasturiy vositalari tarixi, ularni rivojlanish bosqichlarini o`rganish;
- Mustaqil ta`limni tashkil etishda elektron uslubiy ta`minotlardan foydalanishni o`quv jarayonidagi ahamiyatini asoslash orqali masalani hal qilish lozim bo`lgan qismini ajratib olish;
- Easy_Website_Pro4 dasturi va uni o`rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalarini tahlil qilish asosida mavzuga tegishlisini ajratib olish;
- Easy_Website_Pro4 dasturi imkoniyatlarini ochib berish;
- Dasturiy ta`minotni o`rnatish talablari va o`rnatish bosqichlarini shakllantirish;
- Easy_Website_Pro4 dasturida shablonlar, rasmlar va multimedia imkoniyatlardan foydalanishni tashkil etish;
- Easy_Website_Pro4 dasturida sahifalar yaratish bo`yicha multimediali dasturiy mahsulot ishlab chiqish;
- Easy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish algoritmini ishlab chiqish;
- Easy_Website_Pro4 dasturida “Kompyuter grafikasi” moduliga oid Web sahifa yaratish;
- Yaratilgan sahifani qo`llash yo`riqnomasini ishlab chiqish;
- Elektron sahifalar ishlab chiqishda kompyuter xonalarida hayot faoliyati xavfsizligi qoidalarini ishlab chiqish;
- Kompyuter xonasiga bo`lgan gigienik talablar va uning yoritilishini tahlil qilish va qoidalarini keltirish;
- Bajariladigan bitiruv malakaviy ishida olingan natijalarni xulosalash;
- ishni bajarishda foydalanilgan adabiyotlarni keltirib o`tish va turli xil ilovalar asosida asoslash talab kilinadi.

Yuqoridagi masalaning qo`yilishida keltirib o`tilgan fikrlardan ko`rinadiki, elektron uslubiy ta`minotlarni ishlab chiqish mavzuning mazmunini yanada yaxshiroq ochib beradi. Xususan, kasb-xunar kollejlarda va oliy ta`lim muassasalarida o`qitiladigan Web sahifa yaratishga oid fanlar bo`yicha mustaqil ta`lim olish uchun, qolaversa, multimedia tizimlariga qiziquvchi talabalar uchun Web sahifa yaratish bo`yicha elektron uslubiy ta`minot yaratish har bir o`quvchi, izlanuvchi uchun yangi axborot texnologiyalarini qo`llab ilm olish saviyasini oshirib beradi.

2-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturi va uni o`rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalari

Bu bobda asosan Eeasy_Website_Pro4 dasturi va uni o`rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalarini tahlil qilish asosida mavzuga tegishlisini ajratib olish, Eeasy_Website_Pro4 dasturi imkoniyatlarini ochib berish, dasturiy ta`minotni o`rnatish talablari va o`rnatish bosqichlarini shakllantirish amalga oshiriladi. SHuningdek, Eeasy_Website_Pro4 dasturida shablonlar, rasmlar va multimedia imkoniyatlardan foydalanishni tashkil etish amalga oshiriladi.

2.1. Elektron uslubiy ta`minot mazmuni, tuzilmasi va dasturiy ta`minotga talablar

Elektron uslubiy ta`minotning asosiy tarkibi quyidagilarni o`z ichiga olinish kerak:

- tayanch ma`ruza matni
- ma`ruza matni;
- detallashtirilgan kurs;
- kursning ayrim bilimlarini chuqurlashtirish;

Elektron uslubiy ta`minot yaratishning boshlang`ich bosqichida birinchi va ikkinchi bandlarda ko`rsatilgan ma`ruza matnlari bilan ish olib boriladi. Uchinchisi uchun bu asos qilib olingan qo`llanma (yoki ishlanma) hisoblanadi. To`rtinchisi bir nechta bo`limlarni chuqur o`rganishga qaratilgan.

Elektron uslubiy ta`minot (yoki ishlanma) va uning har bir bo`limidagi asosiy materialni berishdan oldin kirish qismini ifodalash kerak. Bundan tashqari elektron qo`llanmada adabiyotlar ro`yxati va glossariy ham bo`ladi.

Kirish qismi Bu qism materialining tuzilmasi mukammal ishlab chiqilgan bo`linishkerak (butun kursning va bo`limlarning tarkibi hamda ular orasidagi bog`lanishlar ko`rsatiladi). Bu qism quyidagilarni o`z ichiga olidai:

- ☞ D.T.S. asosida yaratilgan kursning qisqacha o`quv dasturi, maqsadi va asosiy vazifalari, ularning yechimlarini muhimligi va dolzarbliligi;
- ☞ Kursni o`zlashtirish uchun kerakli bo`lgan fanlar ro`yxati;
- ☞ Kursning bilimlari asosida o`zlashtiradigan fanlar ro`yxati;
- ☞ Kurs (bilim)ning tuzilmasi, uning funksional va mantiqiy bog`lanish;
- ☞ Kursni o`rganish bo`yicha umumiy tavsiyalar (shu jumladan, qaychi bilimlarni bog`lanmagan xolda mustaqil o`rganish mumkinligini);
- ☞ O`quv dasturi doirasidan chiquvchi, kursni rivojlanish va chuqur o`rganish bo`yicha ko`rsatmalar, ayrim mutaxassislar guruhi uchun kursning qaychi bo`limlarini o`rganilishi, izohlar uchun adabiyotlarga murojaat qilishlar ko`rsatiladi

Asosiy material. Har bir bo`limga kirish qismidan tashqari quyidagilarni kiritish maqsadga muvofiqdir;

- ❖ Vazifani qo`yilishi (muammoni ko`rsatish);
 - ❖ Asosiy vazifalar va ularning yechimining ahamiyatini ko`rsatish;
 - ❖ Kursning, bo`limning turli holatlari bo`yicha geometrik, fizik illyustrasiyalar, mulptiplisasiyalar, kliplar
 - ❖ Audiofragmentlar;
 - ❖ Vazifani yechishda kerak bo`ladigan bo`limlar va shu bo`limning yechimini ishlatiladigan bo`limlar ro`yhati;
 - ❖ Amaliy ishlatilishi ko`rsatilgan xolda uslublar, usullar;
 - ❖ Natijalarni «fizik»interpretasiyalari (formulasiz);
 - ❖ Qo`yilgan vazifani yechishning boshqa usullari;
 - ❖ Ushbu natijalarni ishlatiladigan va ko`p uchraydigan texnikaviy ilovalar;
 - ❖ Oldingi materillardagi kerakli bilimlarga murojaatlar, yo`naltirishlar;
- Xar bir mavzuda misol va masalalar bulishi kerak:
- ★ Bayon kilingan xolda (tulik yechimi bilan)
 - ★ Mustakil yechish uchun (kursatmalar va javobi bilan):

★ Nazoratni yechish uchun (utilgan bulimlarni kayta uzlashtirishni yoki attestasiya natijasini kursatgan xolda)

★ O`rganilgan bulimlar bog`lanish buyicha nazorat savollari.

Elektron uslubiy ta`minotlarning asosiy matnini berishda muammoli yunaltirish («case studio») usulini ko`lash taklif etiladi. Bu usulda emas (nazariy material-echish usullari –ko`rsatuvchi misol), balki, anik vazifani kuyish va yechish natijasida tanishadi.

Elektron uslubiy ta`minotning har bir bo`limi quyidagi qismlardan iborat bo`lishi mumkin:

***Nazariy qism.** rasmlar, jadvallar, audio va videoyujetlar va boshqalar kiritilgan gipermatn asosida tayyorlanadi. Gipermatnga qo`shimcha sifatida qo`rgazmali kompyuterli modellar bo`lish mumkin. Ular yordamida o`rganilayotgan ob`ekt yoki jarayon dinamikada ko`rsatiladi hamda turli parametrlarni o`zgartirish yo`li bilan ularni ob`ekt yoki jarayonga ta`siri o`rganiladi.

***Amaliy qism.** O`quv kursining namunaviy vazifalarini va mashqlarini qadam-qadam bajarish ko`rsatiladi. Bunda nazariy qismning taaluqli bo`limlari bo`yicha tushuntirish va ularga murojaatlar minimal bo`ladi. Anonaviy laboratoriya ishlari analogi sifatida ko`rgazmali kompyuterli modellari beriladi (laboratoriya praktikumi mustaqil dasturiy mahsulot sifatida ajratilishi mumkin).

***Nazorat qismi.** Nazariy qismdan savollar hamda misol va masalalarni yechish bo`yicha testlar to`plami (noto`g`ri javob bo`lganda, vazifani qayta yechishni bajarish bo`yicha ko`rsatmalar berishni kiritish).

***Ma`lumotlar qismi** Bu qism o`z ichiga quyidagilarni olish mumkin: predmetli ko`rsatkich (axtarish tizimi); asosiy konstosetlar, o`lchamlar, fizik va kimyoviy xususiyatlar va boshqa predmetlar ko`rsatilgan jadvallar; asosiy formulalar ro`yxati; grafik, jadval yoki boshqa shakllarda berilgan turli kerakli ma`lumotlar

***YOrdam tizimi.** Elektron uslubiy ta`minot (yoki ishlanma) bilan ishlash qoidalari va uslubiy tavsiyalar beriladi.

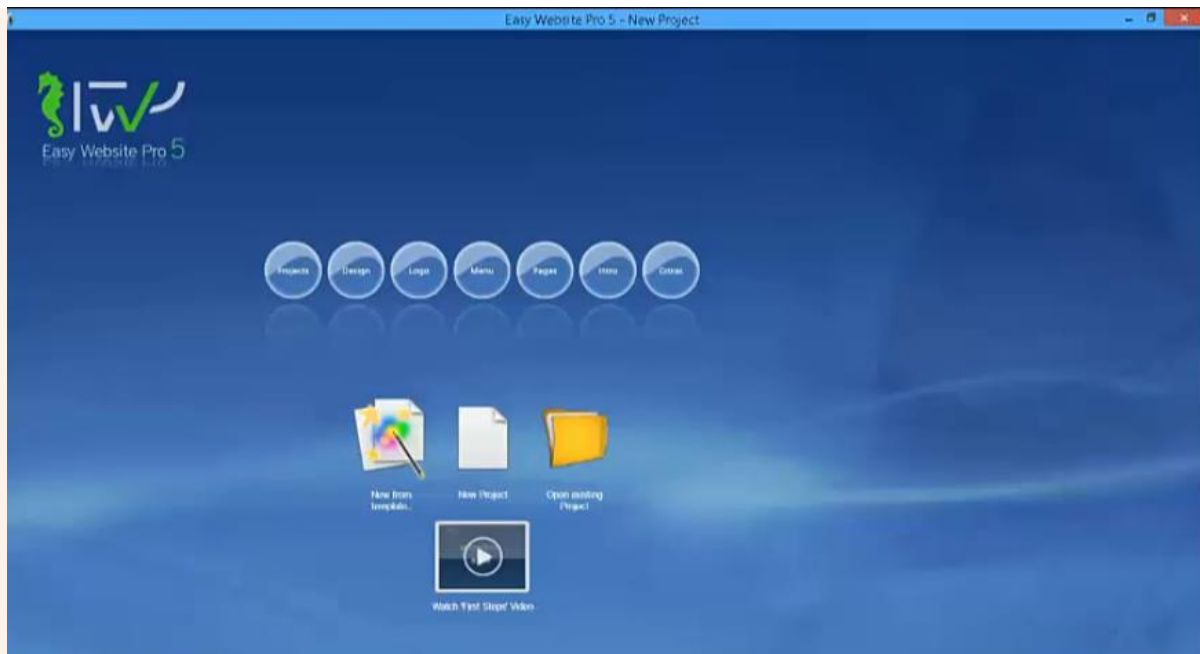
Dasturiy ta`minotga talablar

YAratilayotgan dasturiy taominot quyidagilarni amalga oshirish kerak;

- Turli platformalarda ishlay olish;
- «On-line» rejimida o`qitish imkoniyati;
- Kuchli imkoniyatli funksiyalari bilan birga ishlatishda sodda bo`lish;
- O`qitishda interaktiv yordam berish;
- O`rganilayotgan bir bo`limdan boshqa bo`limga tezkor o`tishi;
- Individual va jamoa bo`lib o`qishni olib borilishi;
- O`rganilayotgan ob`ektlar israrxisini qulay ko`rinish;
- O`rganilayotgan bo`limlar ketma-ketligini ixtiyoriy tartibda (taklif etilgandan tashqari) tanlab olish imkoniyati;
- Mashg`ulot jarayonida o`quvchi tomonidan kerakli axborotni kiritish va uni yangilash imkoniyati;
- O`quvchi uchun individual vazifalarni bajarish bo`yicha natijalar monitoringi;
- Fayllarni, grafiklarni, katta diagrammalarni standart betlarda chop etilishi;
- Diagramma, grafiklarni ko`rsatish imkoniyatlari, ularning kerakli qismini o`quvchi tomonidan tanlab olinishi;
- O`rganilayotgan tizimning ishlash jarayonini animasiyasi;
- O`quvchi individual vazifani bajarayotganda uning xatosini nazorat qiluvchi vositalar borligi;
- Grafikli interfeyslarning standartlarini qo`llab-quvvatlash;
- GIF va JPEG tasvirlarini ko`rsatish;
- Glossariy bilan ishlash;
- Bo`limlarni, sarlovhalarni, rasmlarni, formulalarni, yo`naltirishlarni axtarish tizimini qo`llanilganligi;
- SHriftlarning turli xilligi;
- Formulalarni masshtablash;
- Bo`limlarni, formulalarni, grafiklarni, rasmlarni nomerlash;
- Bo`lim, formula, manbalarga yo`naltirish (cco`lki) borligi va ular bilan ishlash;
- O`quvchining xarakatlarini yozib borish imkoniyati;
- Audio, video bilan birga olib borish;
- Kompyuter darsligining dasturiy taominotini butunligi nazorat qilib borish;
- Qo`shimcha yozuvlar uchun joylar borligi, izoxlar uchun ko`rsatilgan joylarda bo`sh darchalarni tashkil etish mumkinligi;

2.2. Dasturiy ta`minotni o`rnatish talablari va o`rnatish bosqichlari

A4DeskPro Website Builder – veb-yaratuvchi dasturchilar uchun oddiy dasturiy ta`minot hisoblanib, flash shablonlar asosida turli xil menyularni yaratish, ichki menyular yaratish hamda mavjud berilgan parametrlar asosida chiroyli effektlarga ega bo`lgan sahifalarni yaratish imkoniyatiga ega bo`lgan dasturiy vosita hisoblanadi.

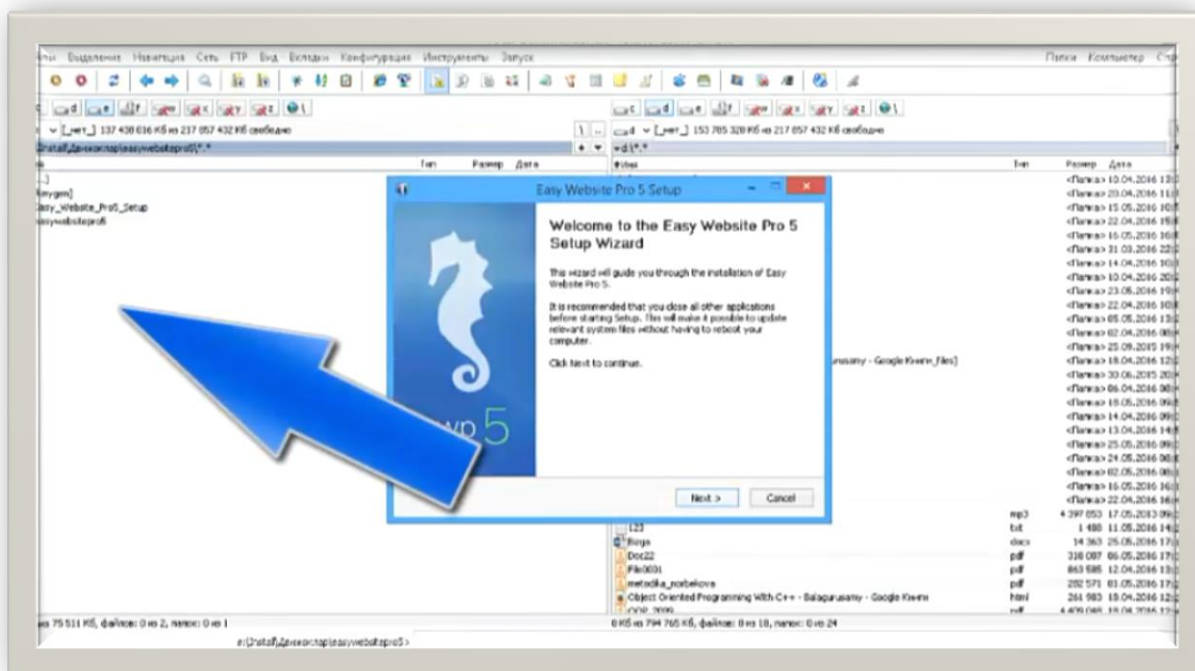

A4DeskPro Flash Website Builder dasturiy ta`minotining asosiy xarakteristikasi hamda xususiyatlari quyidagilardan iborat:

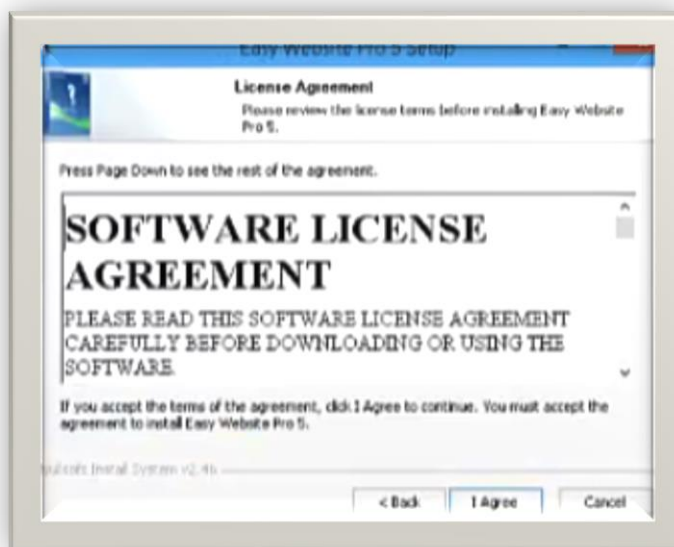
- “hammasi bir zumda”, ya`ni flesh-ved-sayt yaratish imkoniyati
- hech qanday lisenziyasiz CD disklarni yaratish va foydalanish imkoniyati hamda ilovalar yaratish.
- Ogromno`y vo`bor shablonov professionalno`x flesh-veb-saytov.
- flesh-veb-sayt shablonidagi ranglarni o`zgartirish imkoniyati.
- flesh-element yoki dasturlashtirish uchun alohida bilimlarni talab qilinmaydi.
- ko`ptillilik, ya`ni ingliz, xitoy, yevropa tillari, yapon, koreys va boshqa tillarni ham yaxshi tushuna oladi.
- ixtiyoriy xost serveridan turib veb-saytni yoki mavjud shablonni ko`rish yoki tahrir qilish imkoniyati mavjud.
- menyularni i ichki menyularni yaratish va xarakat berish imkoniyati mavjud.
- ustun bo`yicha polosa bo`ylab mantlarni ko`ra olish imkoniyati
- sozlash imkoniyatining ko`pligi, masalan, rang, shaffoflik, giperishoratlar va x.k.
- kontent matnini sozlash imkoniyati
- orqa fondagi musiqa ovozlarni sozlash imkoniyati mavjud.
- XML orqali boshqarish imkoniyati mavjud.
- sayt menyularini tahrirlash hamda dinamik saytlarni qo`shish imkoniyatlari ham mavjud.

Endi dasturni o`rnatish uchun uni o`rnatiluvchi dasturiy ta`minotini olamiz. Bu dastur internet tarmog`ida bepul tarqatilganligi sababli uni internetdan ko`chirib olamiz. Dasturni o`rnatiladigan faylini nomi

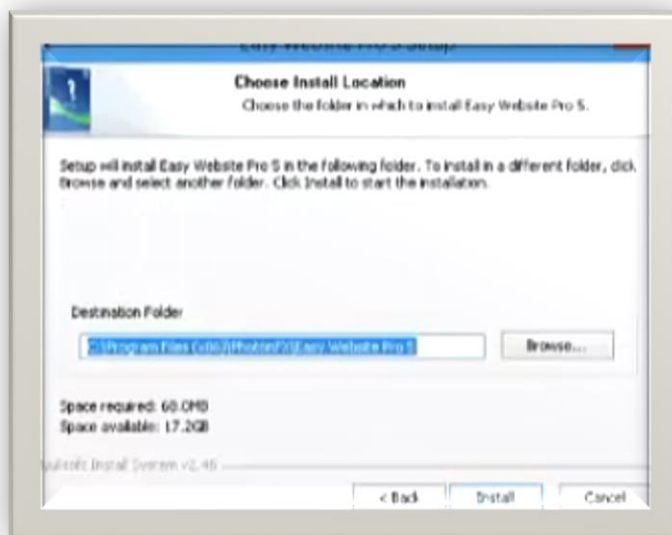
Easy_Website_Pro5_Setup.exe deb nomlanib uni ustida sichqoncha tugmasini 2 marta bosiladi va quyidagi rasmda keltirilgan o`rnatish jarayoni boshlanadi:

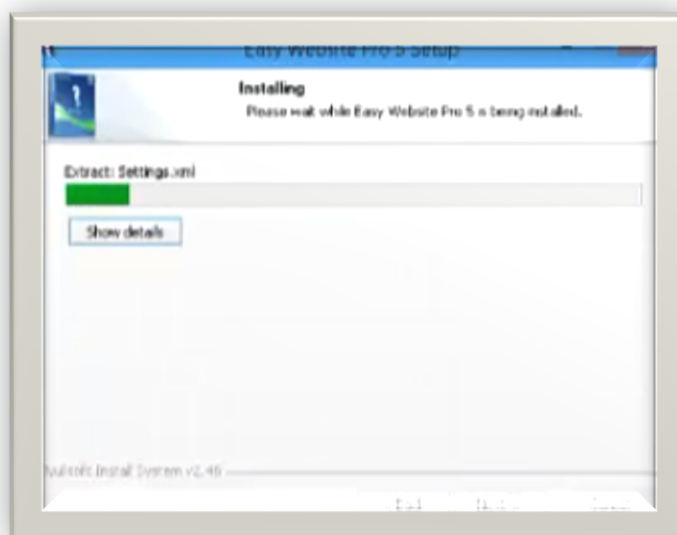
SHundan so`ng dasturni oynasida paydo bo`lgan “Next” tugmasini bosamiz. Ekranda dasturni o`rnatish bhyicha asosiy talablar keltirib o`tiladi. Bu talablar bilan albatta tanishib olish lozim bo`ladi. Dastur bilan ishlash bo`yicha talablarni o`qib chiqqach, quyidagi oynada hosil bo`lgan yerdan “I Agree” tugmasini bosamiz.

Tugma bosilganidan so`ng, kompyuter xotirasida mavjud joy va talab qilinadigan joy haqida ma`lumotlar beriladi. SHuningdek, dasturni o`rnatiladigan joy aktiv holatda taklif qilinadi. Bu joyni o`zgartirmagan ma`qul. SHunday so`ng, “Install” tugmasini bosamiz.

Dasturni o`rnatish jarayoni boshlanadi Bu jarayon quyidagi rasmda keltirib o`tiladi.

Dastur o`rnatib bo`lingach, uni o`rnatilganligi haqidagai ma`lumot quyidagi ekrandagi shaklda beriladi. Agar dasturni ishga tushirishni hojlasak, Easy_Website_Pro5 belgisini aktivlashtirib qo`yamiz va OK tugmasini bosamiz.

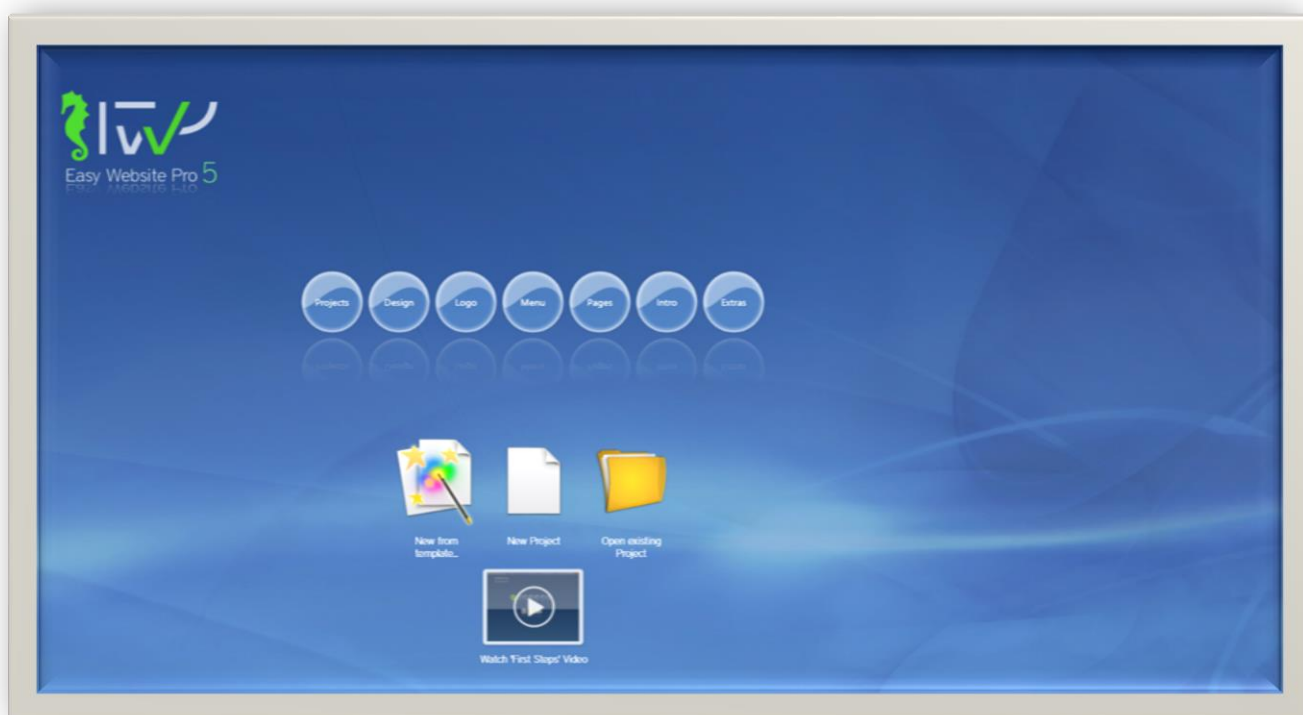
Dastur ishga tushiriladi, bunda barcha biblioteka fayllarini o`qib olinayotganligi haqidagi ma`lumotlar quyidagi oynadagi shaklda beriladi:

SHundan so`ng, dastur bir oy muddatda foydalanish uchun berilayotganligi haqidagi ma`lumot, shuningdek dasturni aktivlashtirish haqidagi tugma ham beriladi. Bu oyna quyidagi rasmda keltirib o`tiladi.

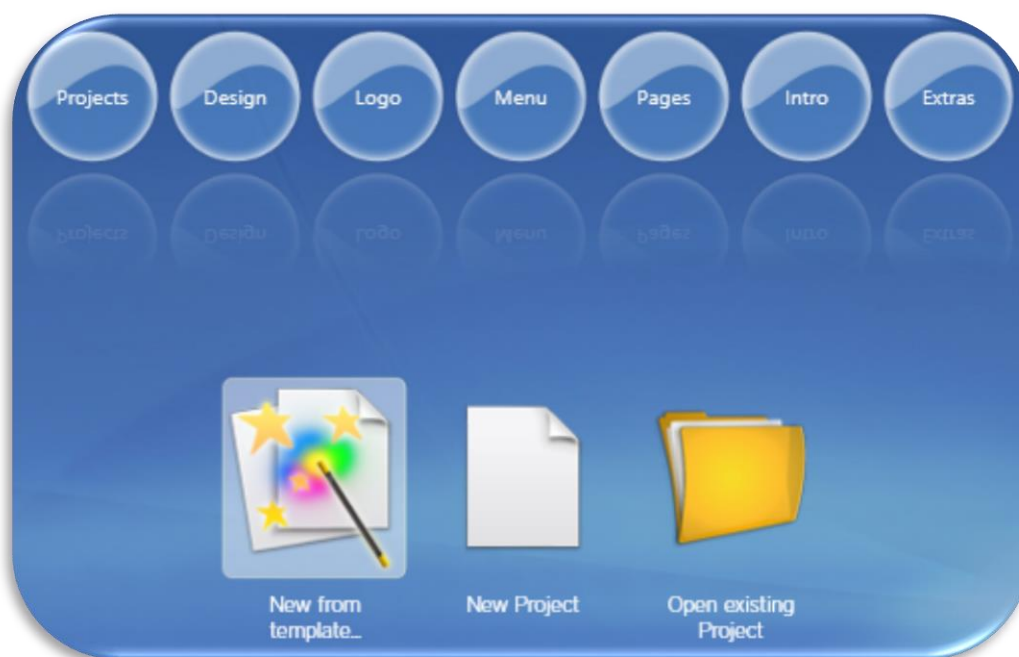

Ok tugmasini bossak, ekranda quyidagi asosiy Easy_Website_Pro5_Setup dasturining ishchi oynasi ochiladi. Bu yerdan biz dasturiy mahsulotlarni yaratishni boshlashimiz mumkin bo`ladi.

2.3. Easy_Website_Pro4 dasturida shablonlar, rasmlar va multimedia imkoniyatlardan foydalanish

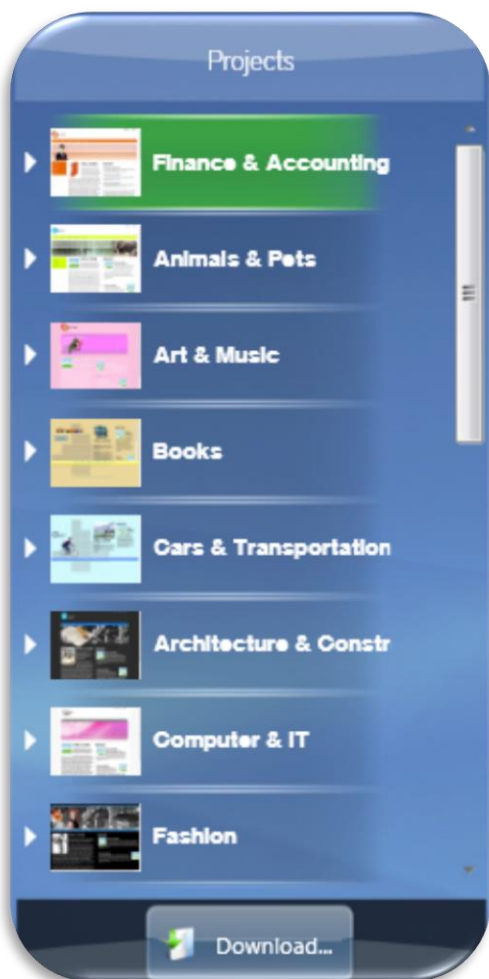
Easy_Website_Pro4 dasturini ishga tushirish orqali uning asosiy ishchi oynasini ochib oldik. Endigi asosiy vazifa shu dasturning imkoniyatlarini hamda dasturda shablonlar, rasmlar va multimedia imkoniyatlarini ochib beraylik. Dastur oynasida yettita element mavjud bo`lib, ularni quyidagi rasmda keltirib o`tiladi. Bu rasmning pastki qismida maxsus shablonlarni ochish tugmasi mavjud bo`lib, uni ustida sichqoncha tugmasini bosish orqali mavjud sahifalarni ko`rinishlarini hosil qilinadi.

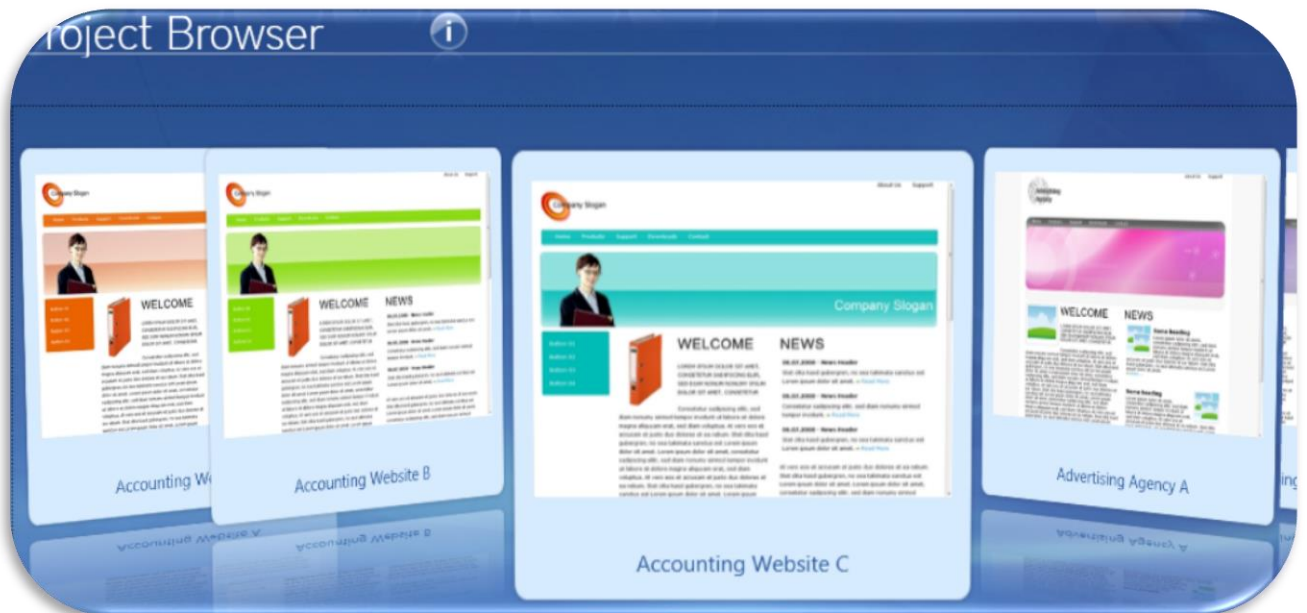
Bu sahifalar turli sohalarga mos ravishda saralab olingan bo`lib, ularni yaratiladigan sahifaning maqsadidan kelib chiqib tashkil qilinadi. Bu oyna yuqorida keltirilgan yettita asosiy tugmalardan biri “Project” ishoratini tanlash orqali ochiladi. Bu oyna ko`rinishi quyidagi rasmda keltirib o`tiladi:

Oynaning chap qismida yaratiladigan loyihaning sohalar bo`yicha saralangan papkalari beriladi. Bu papkalarining nomlari quyidagi rasmda keltirib o`tiladi.

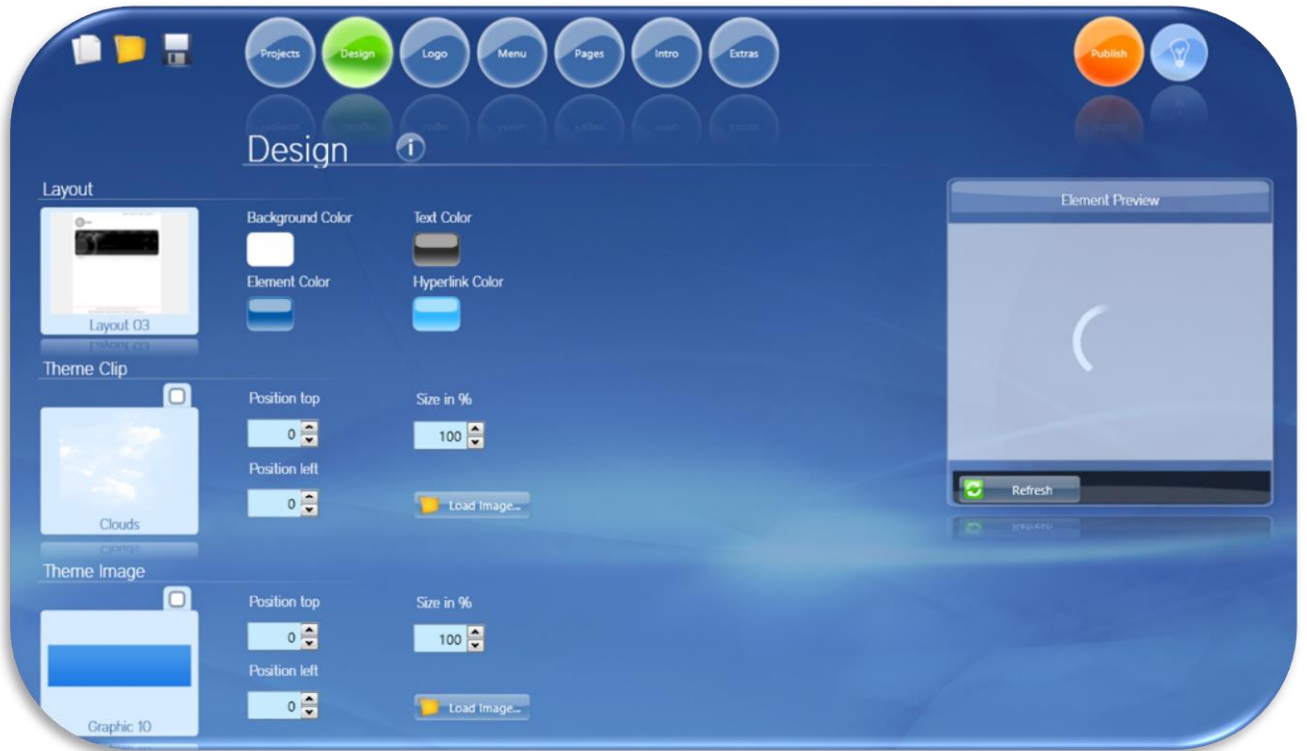
Oynadagi mavjud bo`limlarni tanlash orqali bir nechta shu sohaga oid sahifalarni ochish va ularni tanlash imkonini beradi. Bu oynalar quyidagi rasmda keltirib o`tiladi:

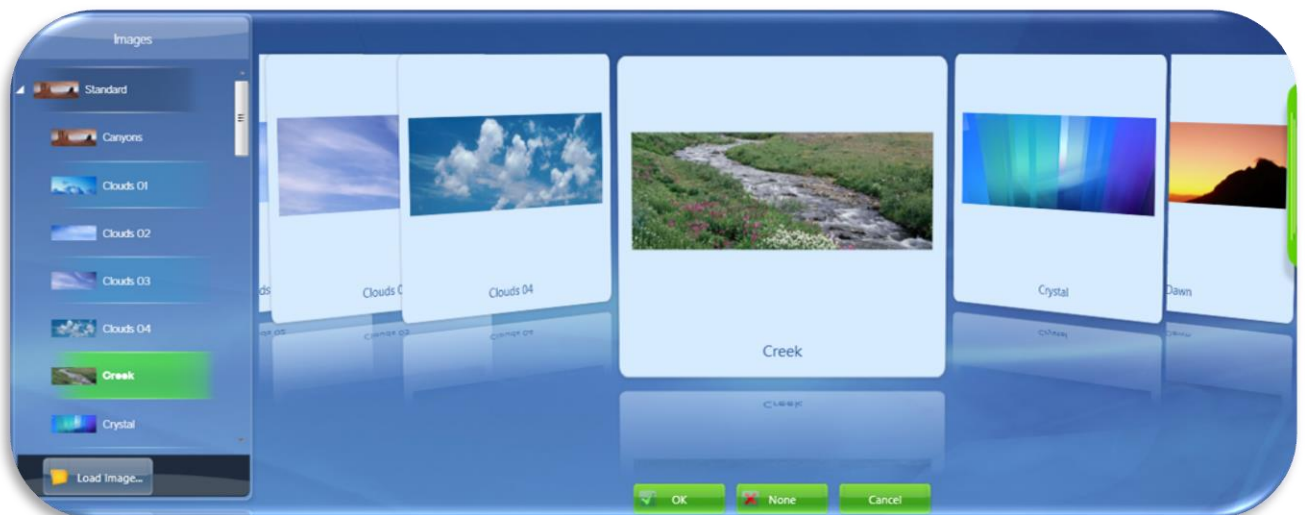
Kerakli sahifani shablon uchun tanlab olingach, quyidagi yettita bo`lim orqali uni imkoniyatlarini ochib berilishi mumkin:

Bu bo`limlarni tanlash sahifaga kiritiladigan o`zgarishlarni amalga oshirish imkonini beradi. Masalan, sahifa dizaynini tanlash uchun "Design" ishoratini tanlash mumkin. Bunda quyidagi rasmda keltirib o`tilgan sahifa ko`rinishi hosil bo`ladi:

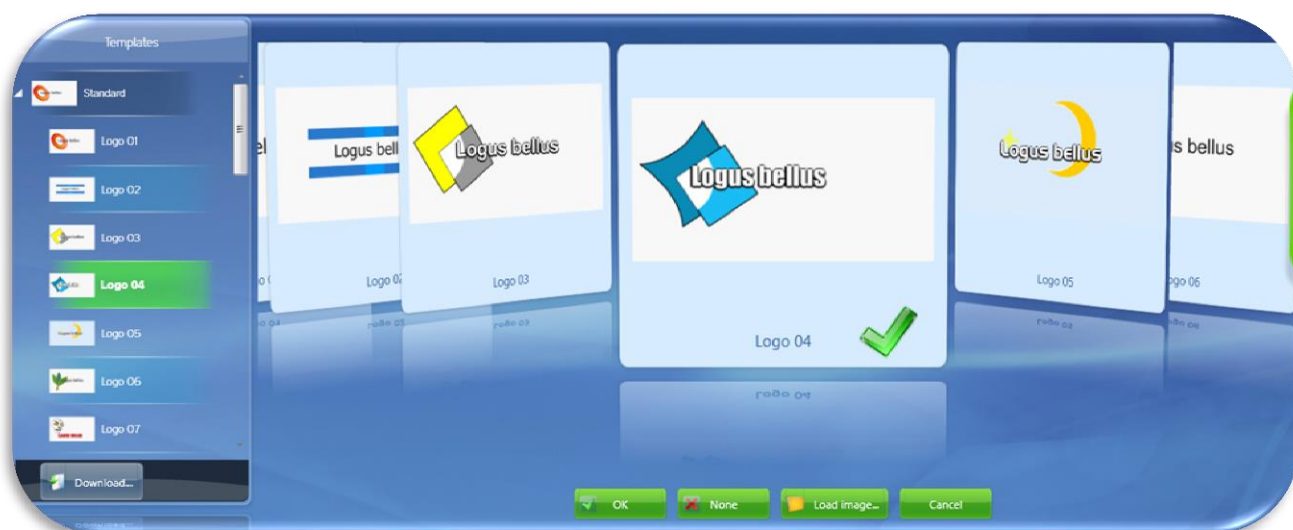
Bu sahifada sahifaning dizaynini o`zgartirish imkonini beradi. Bu yerda ham sahifa dizaynini tanlashda bir nechta o`ziga xos menyuchalar mavjud bo`lib, ular ichida kerakli bo`limni tanlash va kerakli dizaynni tanlash va OK tugmasini bosish mumkin bo`ladi. Bu dizayn ko`rinishlari quyidagi rasmda keltirib o`tiladi:

Keltirib o`tilgan yettita bo`limdan yana biri "Logo" bo`limi hisoblanib, unda logotiplarni tanlash va o`rnatish imkoniyati mavjud:

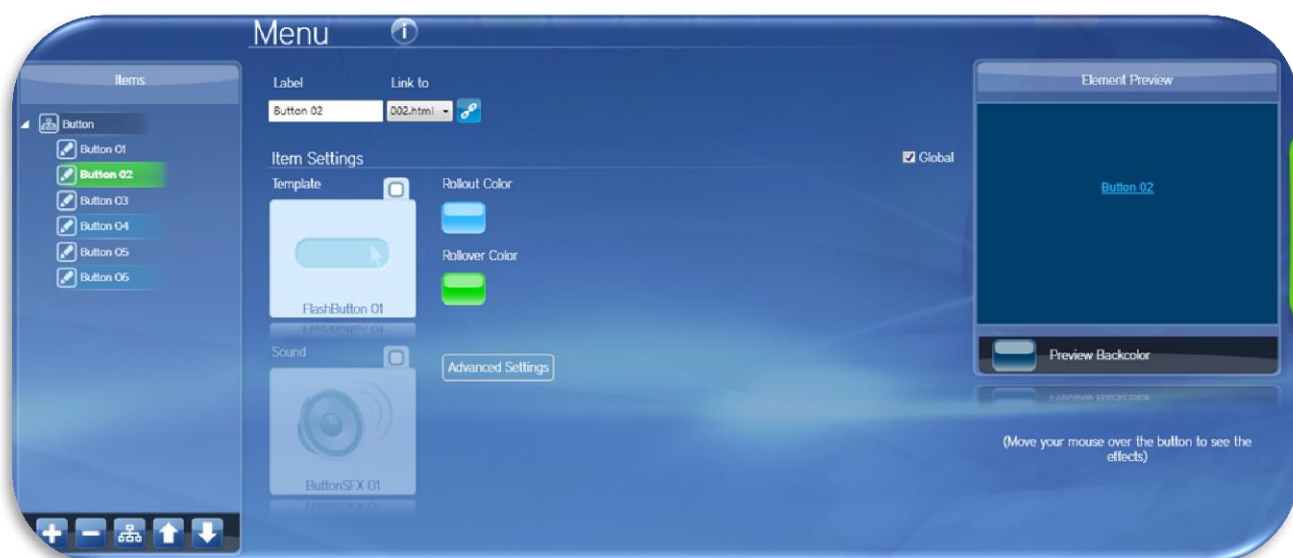
Bu bo`limni tanlash orqali ekranda quyidagi sahifa ko`rinishini hosil qilish mumkin bo`ladi:

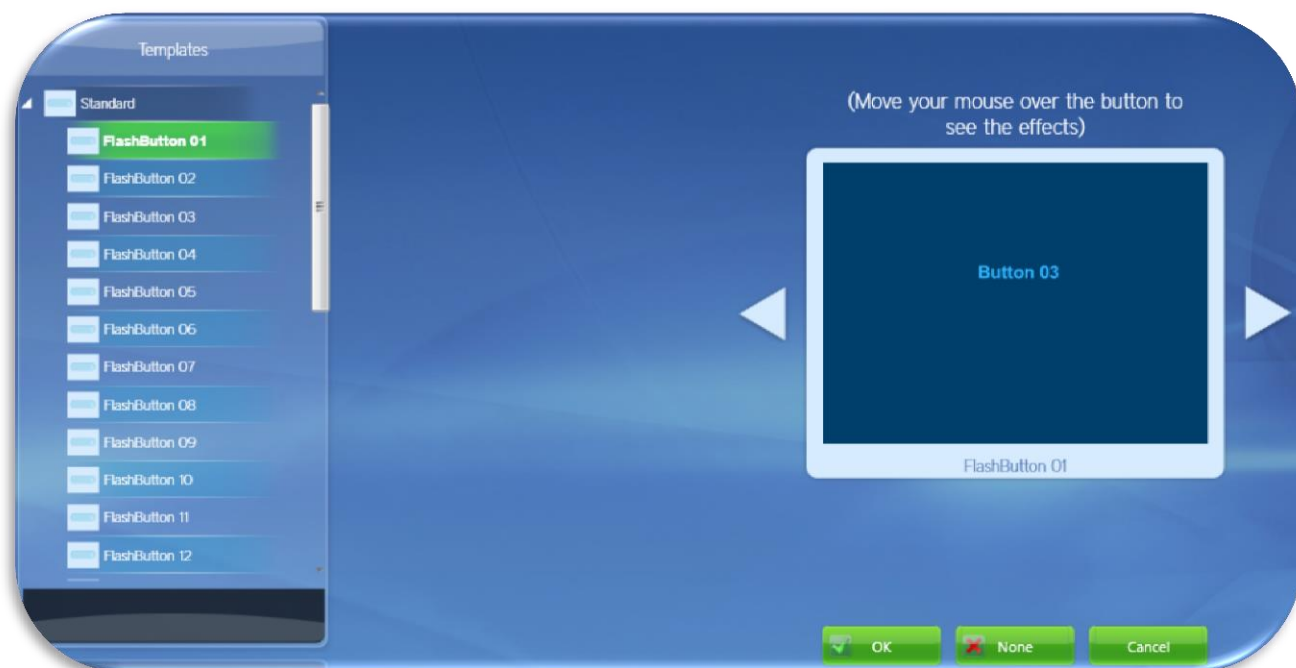
Endigi asosiy bo`limlardan biri "Menu" hisoblanib, unda menyularni yaratish ishlari amalga oshiriladi:

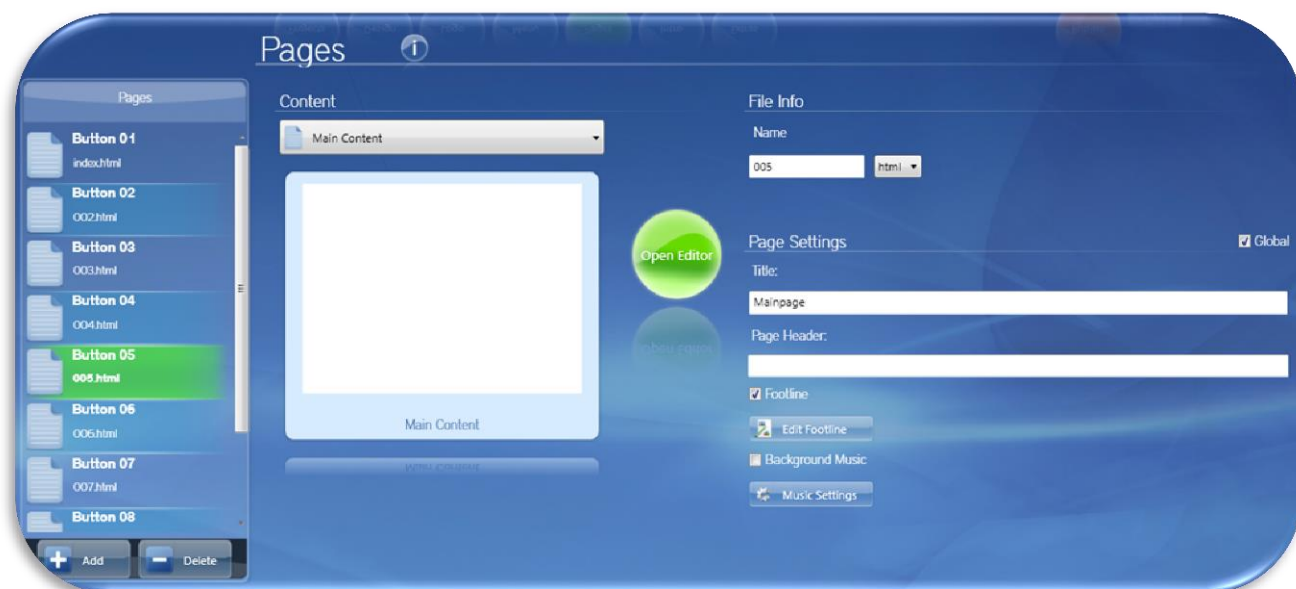
Bu bo`limni tanlash quyidagi sahifani ochishga imkon beradi:

Bu sahifada turli shakldagi menyularni yaratish va foydalanish imkoniyati mavjud. Quyidagi rasmda menyu yaratishda foydalanish mumkin boʻlgan shablonlar keltirib oʻtiladi:

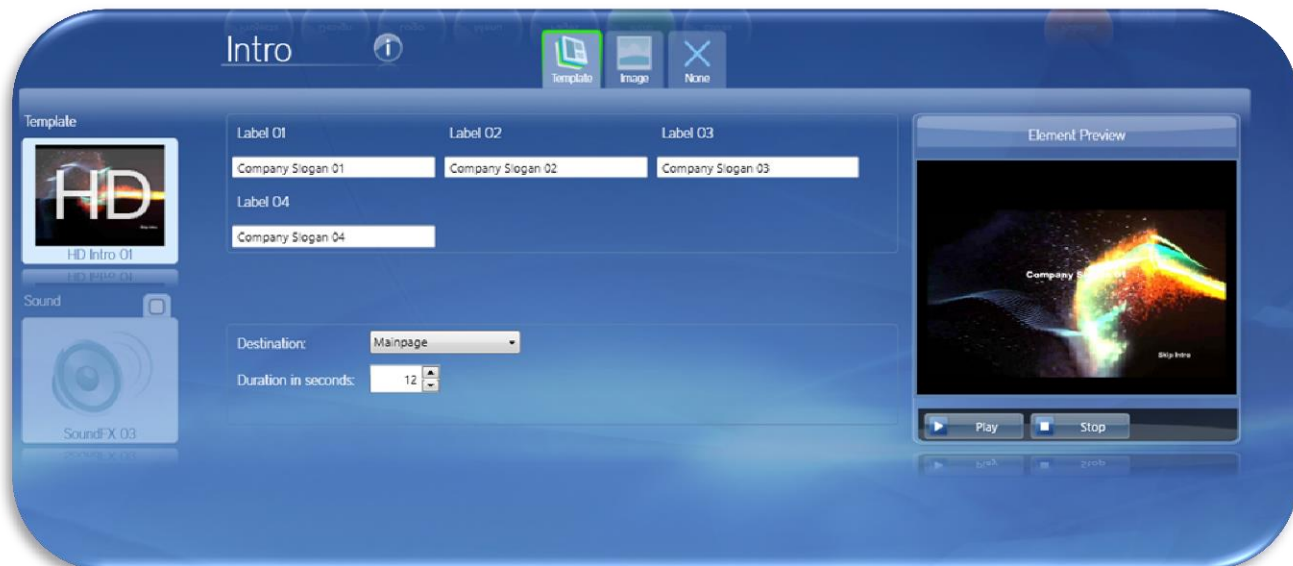

Asosiy boʻlimlarni yana biri “Pages” hisoblanib, uni ochish orqali sahifaning turli shakllarini tanlash va foydalanish imkoniyati mavjud. Ular haqidagi maʼlumotlar quyidagi rasmda keltirib oʻtiladi:

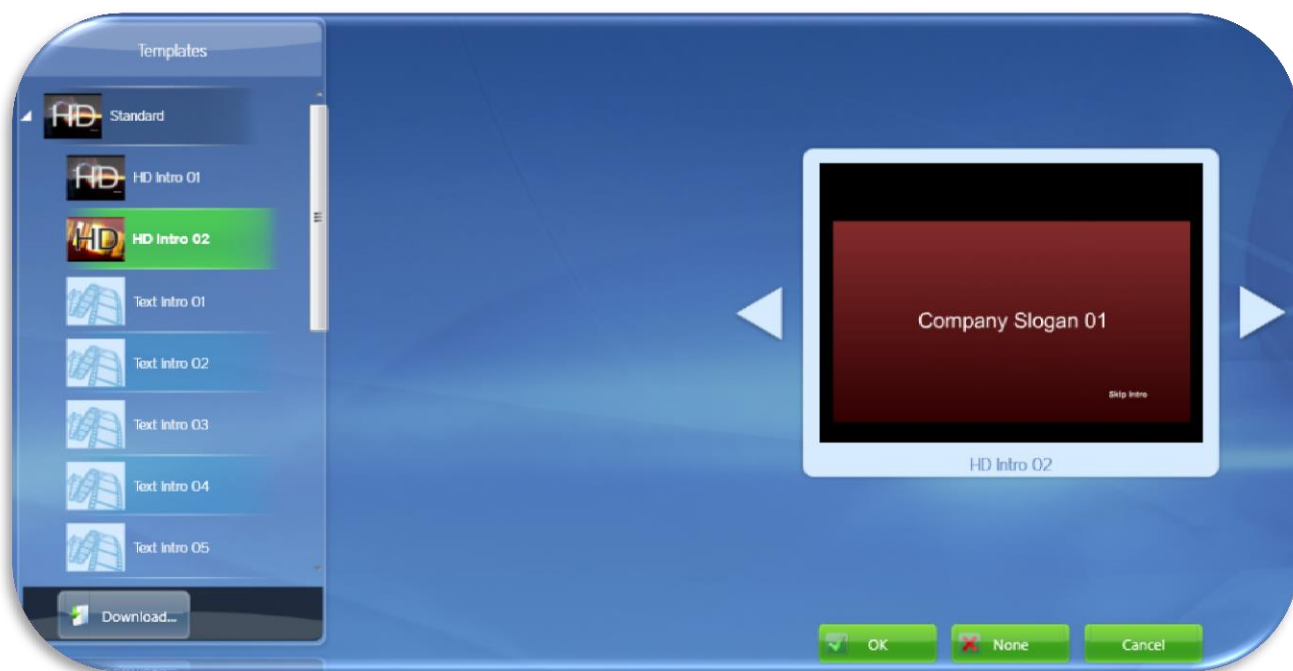

SHuningdek, yettita asosiy boʻlimlarning yana biri “Intro” deb nomlanib, unda amalga oshirilishi mumkin boʻlgan vazifa sahifa boshiga titul

o`rnatish va turli ovozlarni qo`shish hamda rasmlarni o`rnatish imkoniyatlari mavjud. Bu sahifaning ko`rinishi quyidagi rasmda keltirib o`tiladi:

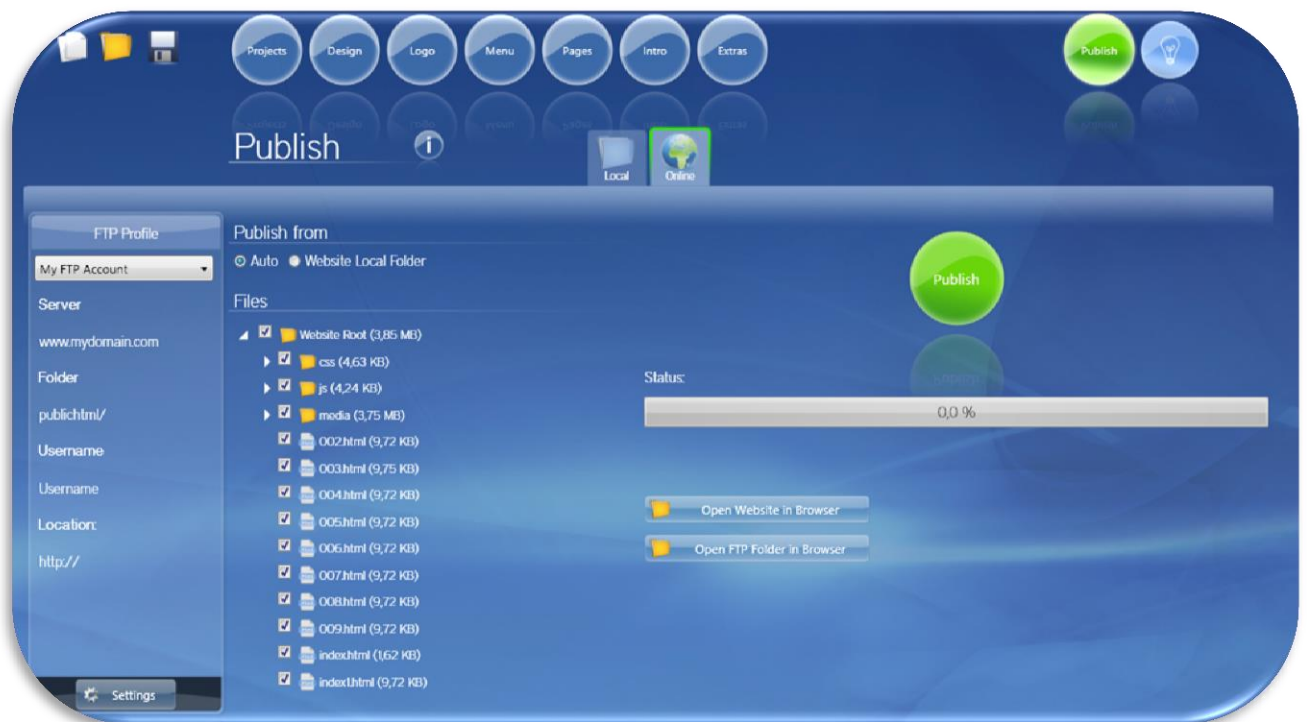
SHuningdek, shablonlarni ochishda chiqariladigan namoyishlarni ham tanlash imkoniyati mavjud bo`lib, bu imkoniyat mavjud bo`lgan sahifa quyidagi rasmda keltirib o`tiladi:

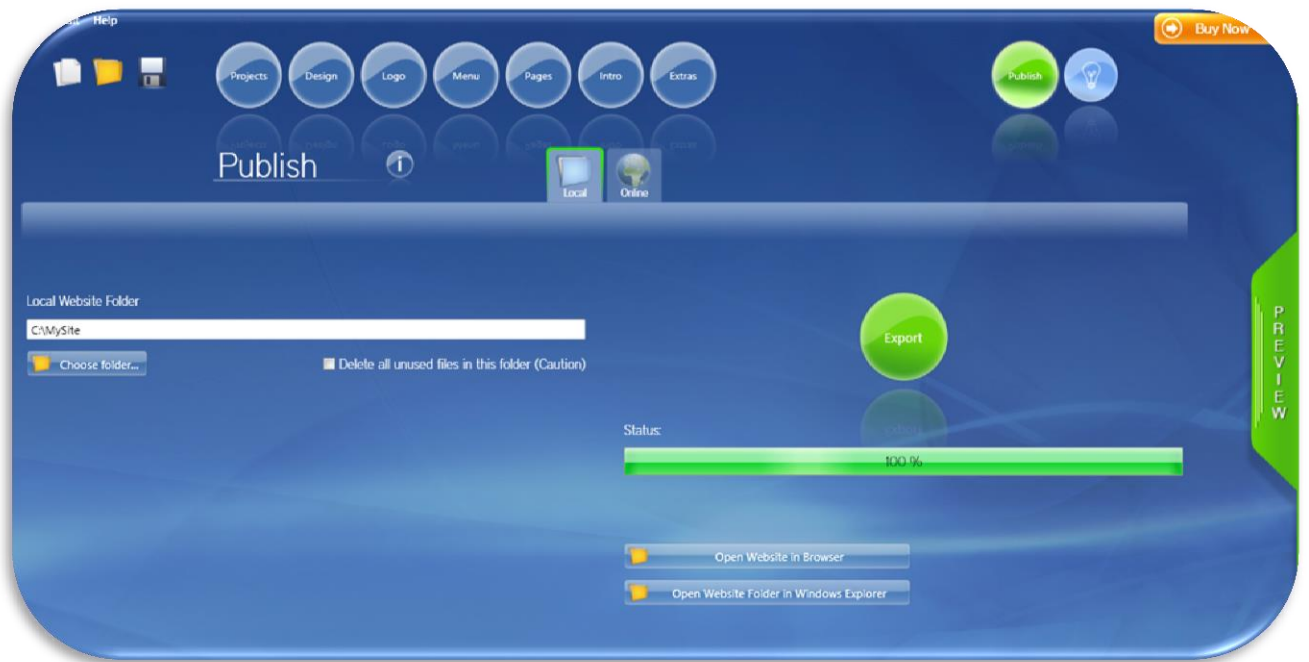
Asosiy bo`limlardan yana biri "Extras" deb nomlanib, bu bo`lim sahifasi quyidagi rasmda keltirib o`tiladi:

Bo`limlarning eng oxirgisi esa, “Publish” deb nomlanib, unda yaratilgan sahifani namoyish etish va html shakliga o`tkazish imkoniyati mavjud. Bu imkoniyat quyidagi rasmda keltirib o`tiladi:

Kuyidagi rasmda esa, publikasiya qilinadigan sahifani qaysi papkaga yo`naltirish yoki uni o`zgartirish bo`yicha so`raladigan taklif namoyish etiladi:

SHuningdek, Easy_Website_Pro4 dasturining sozlash bo`limi mavjud bo`lib, bu bo`lim shu dasturiy ta`minotning ichki parametrlarini sozlash imkonini beradi. Bu oyna "Publish Settings" deb nomlanadi:

Settings

Project Settings

FTP Settings

Options

Mailform

Categories

- Finance & Accounting
- Animals & Pets
- Art & Music
- Books
- Cars & Transportation
- Architecture & Construction
- Computer & IT
- Fashion
- Floral
- Food
- Gaming
- Wellness & Health
- Holidays

Name

New Project

Description

Author

Copyright

e-Mail

Website

Version

1.0

OK

Cancel

3-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturida sahifalar yaratish bo'yicha multimediali dasturiy mahsulot ishlab chiqish

Bitiruv malakaviy ishining bu bobida Eeasy_Website_Pro4 dasturida sahifalar yaratish bo'yicha multimediali dasturiy mahsulot ishlab chiqish, Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish algoritmini ishlab chiqish, Eeasy_Website_Pro4 dasturida "Kompyuter grafikasi" moduliga oid Web sahifa yaratish hamda YAratilgan sahifani qo'llash yo'riqnomasini ishlab chiqish ishlari amalga oshiriladi.

3.1. Easy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish algoritmi

Biz yuqorida Eeasy_Website_Pro4 dasturi imkoniyatlari bo'yicha barcha ma'lumotlarni keltirib, ma'lum bir strukturani ishlab chiqdik. Qolaversa, bu elektron qo'llanma yaratish uchun foydalaniladigan vositalar bilan tanishib utdik. Endigi asosiy vazifamiz, mana shu keltirib o'tilgan ma'lumotlarga asoslangan holda elektron qo'llanma yaratishni texnologiyasini ishlab chiqishni boshlaymiz.

Ma'lumki har bir yaratilgan elektron qo'llanma o'zining ichki strukturasi ega bo'ladi. Lekin elektron qo'llanma uchun umumiy bo'lgan bosqichlar mavjud bo'lib, bu bosqichlarni quyidagicha keltirib o'tish mumkin:

- **YAratiladigan elektron uslubiy ta'minot bo'yicha zaruriy axborotlarni to'plash.**

Bu bosqichda berilgan mavzu bo'yicha zaruriy axborotlar to'planadi. Bu ma'lumotlarni Word redaktori yordamida kompyuterga kiritib, ma'lum bir formatga solinadi. SHuningdek barcha ma'lumotlarni tayyorlab olingach keyingi bosqichga o'tiladi.

- **YAratiladigan elektron uslubiy ta'minot umumiy strukturasi hosil qilish.**

Bu bosqichda yaratiladigan Web ilova uchun shablonlarni tayyorlanadi. Bu shablonlarni ilovani yaratayotgan dizayner hamda programmistning mahorati bilan ham bog'lash mumkin. CHunki, dasturiy vositalarning o'zida ham maxsus shablonlar mavjud bo'lib, bu shablonlardan foydalanish yoki yangi shablon yaratish ham mumkin.

- **Ilovaga tegishli saxifalarni o'zaro bog'lash.**

Bu bosqichda xar bir yaratilgan saxifani bir-biri bilan o'zaro bog'lab, ilova uchun zanjir xosil qilinadi.

- **Ilovaga dizayn berish bo'limi.**

Bu bosqichda xar bir saxifani dizayn jixatdan yanada kuchaytiriladi, qo'shimcha bezaklar beriladi.

- **YAratilgan elektron uslubiy ta'minotni tekshirish.**

Bu bo'limda yaratilgan qo'llanmani nazoratdan o'tkazib, ishlash jarayoni tekshiriladi. Bu tekshirishning eng qulay usuli bu ilovani boshqa kompyuterda ishlatib ko'rish va o'zaro bogliqlarini tekshirib chiqish xisoblanadi.

Biz mavzu bo'yicha yaratiladigan elektron uslubiy ta'minotni yaratishimiz uchun boshlangich ma'lumot sifatida quyidagi bo'limlarni struktura uchun ajratib olamiz: boshlanish saxifasi, Eeasy_Website_Pro4, didaktik vositalar, dars ssenariysi, amaliy urgatish, dasturni urnatish, ekran kurinishlari, topshiriqlar tuplami, amaliy kunikma olish, Muallif.

Bu yaratilgan sxema asosida Eeasy_Website_Pro4 dasturi imkoniyatlarini o'rgatuvchi elektron qo'llanma ishlab chiqamiz. SHuningdek, elektron qo'llanmani yaratishda ekranni uchta kismga ajratib olamiz. Uning kismalarini quyidagicha uch qismli blok shakliga keltirishimiz mumkin:

1. Giperishoratlarga ega bo'lgan nomlarni keltirib o'tamiz
2. Banner kismi bulib, unada bajarilayotgan ish mavzusining nomini keltirib o'tamiz
3. Asosiy oyna sifatida kabul kilib, unda yukoridagi giperishoratlar orqali chaqirilgan saxifalarni mana shu oynada namoyish kilishni tashkillashtiramiz

Endi elektron uslubiy ta'minotni dasturiy vositaga oid ma'lumotlarni bir nechta kismalarga ajratamiz. YA'ni, Eeasy_Website_Pro4 haqida, Ishchi oynasi bilan, ishlash, Dasturni o'rnatish, Videodarsliklar, Test topshiriqlari, Tavsiya etiladigan manbalar va foydalanuvchilar uchun adabiyotlarni tavsiya etish bulimlarini tashkil kilishni nazarda tutamiz. Endi bu bulimlarni quyidagi ketma-ketlikda keltirib o'tamiz:

1. Easy_Website_Pro4 haqida
2. Ishchi oynasi bilan ishlash
3. Dasturni o'rnatish
4. Videodarsliklar

- 4.1. Yaratilgan ishlardan namunalar
- 4.2. Videodars ishlanma
- 4.3. O`zingiz bajaring
- 4.4. Bilimingizni tekshiring
 - 4.4.1. A`lo uchun
 - 4.4.2. Yaxshi uchun
 - 4.4.3. Qonikarli uchun
5. Test topshiriqlari
6. Tavsiya etiladigan manbalar
 - 6.1. Kitoblar
 - 6.2. Internet saytlari
 - 6.3. Mustaqil o`rganuvchilar uchun kitoblar

Ularni bogliklik darajalari buyicha esa, sxema kurinishini ifodalab olamiz, ya`ni ularni bogliklik strukturalarini quramiz. Bu kurinishni quyidagicha keltirib o`tishimiz mumkin:

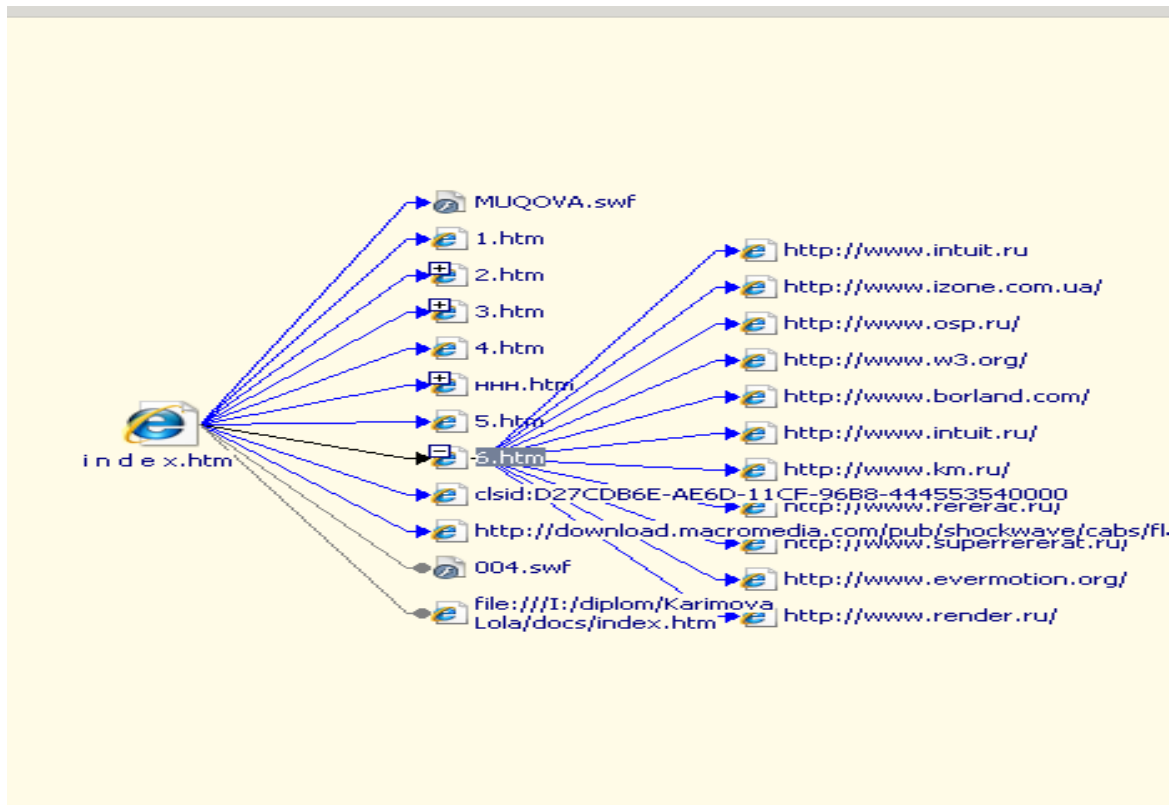

Keltirib strukturadan “videodarsliklar” hamda “Tavsiya etiladigan manbalar” bo`limi uchun alohida struktura ishlab chiqamiz. Bu strukturaning quyidagicha keltirib o`tishimiz mumkin:

Endi mana shu keltirib o`tilgan strukturalarni asos sifatida kabul kilib, elektron dasturiy vositani yaratishni boshlaymiz.

1. Elektron dasturiy vositani yaratish uchun barcha ma`lumotlarni keltirib utilgan strukturaga moslashtiramiz
2. Keltirilgan strukturani shablonini ishlab chiqamiz
3. SHablonda keltiriladigan har bir saxifani o`zaro bogliklik sxemasini ishlab chiqamiz. Biz yaratayotgan dasturiy vositani uchun bu strukturaning kurinishi quyidagicha buladi.

4. Xar bir saxifani dizayn jihatidan ishlab chiqamiz. Turli rasmlar va ranglar bilan bezatamiz
5. Dasturga animasion namoyishlar, videodars ishlanmalari va mashqlarni tayyorlaymiz
6. Yaratilgan animasion dasturlarni saxifaning kerakli bloklariga boglab chiqamiz
7. Dasturni tahlil qilib, nazoratdan utkazamiz, ya'ni boshka kompyuterlarga kuchirib ishlatib kuramiz.
8. Tarmokda sinovdan utkazib kuramiz.

Endi mana shu yaratilgan saxifani keng foydalanuvchi ommasiga tavsiya etib, kolgan kamchiliklarni kayta kurib chiqishga xarakat kilamiz va uni takomillashtirish buyicha zaruriy tavsiyalarni inobatga olib, uni takomillashtirish chora tadbirlarini ishlab chiqishimiz mumkin bo`ladi.

3.2. Easy_Website_Pro4 dasturida ishlash b'ycha Web sahifa yaratish

Бизга берилган битирув малакавий ишининг асосий маълумотларини аввалги бобларда шакллантириб олдик. Эндиги асосий вазифамиз, ушбу маълумоларга таянган ҳолда яратиладиган саҳифамизни структурасини ишлаб чиқиш ва дастурий таъминотини яратиш ҳисобланади. Бунинг учун келтириб ўтилган маълумотларнинг мавзу ва мазмунига кўра бир нечта бўлақларга ажратиб оламиз. Хусусан, буларни қуйидагичи шакллантириш мумкин:

1. Бош саҳифа
2. Асосий ишчи ойна
3. Easy website Pro дастурига оид назарий маълумотлар
4. Easy website Pro дастурини ўрнатиш б'йича дастурий маҳсулот
5. Easy website Pro дастурида ишлаш б'йича видеодарс ишланма
6. Easy website Pro дастурини машқ орқали ўрганиш
7. Адабиётлар
8. Интернет саҳифалари

Келтириб ўтилган рўйхат б'йича дастурий маҳсулотни ишлаб чиқиш асосий вазифа ҳисобланади.

Бунинг учун ҳар бир бўлимни алоҳида структурасини ҳамда чиқариладиган саҳифасини дизайн ҳамда структура жиҳатидан тўғрилигини назорат қилган ҳолда Macromedia Flash дастуридан фойдаланиб яратишни бошлаймиз. Бу дастурни имкониятлари ҳақида аввалги параграфларда келтириб ўтганмиз.

Яратиладиган услубий таъминот саҳифасининг умумий структурасини эса, қуйидагича келтириш мумкин:

Бу блок асосида Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo'yicha elektron uslubiy ta'minot ishlab chiqiladi.

3.3. Yaratilgan sahifani qo'llash yo`riqnomasini ishlab chiqish

Biz yukorida keltirib o`tilgan texnologiya asosida yaratilgan Microsoft Publisher dasturi imkoniyatlarini o`rgatuvchi uslubiy ta`minotni barcha fayllarini keltirib o`tamiz. Bu fayllar: index.html, va x.k.

Dasturni ishga tushiruvchi asosiy faylning nomi esa, index.htm deb nomlanib bu fayl ustida sichqoncha tugmasini bosib, ekranda 1-rasmda keltirib o`tilgan ko`rinish paydo bo`ladi.

Bu ko`rinish sahifaning bosh oynasi hisoblanib, u asosan uchta kismga ajratilgan. Ekraning yukori kismida uslubiy ta`minotning nomi banner sifatida namoyish kilinadi. Ekraning asosida esa, birinchi marta ishga tushirilganda bitiruv malakaviy ishining nomi, muallifi, rahbari va ta`lim muassasiga oid ma`lumotlar beriladi. So`ngra esa, yaratilgan elektron uslubiy ta`minotdan kerakli ma`lumotlarni qidirish uchun izlash bo`limini tashkil qilingan.

2-rasmda fanga tegishli bo`lgan me`yoriy xujjatlar, ya`ni namunaviy dastur, ishchi dastur, taqvimiy reja va baholash mezonlari keltirib o`tiladi. 3-6 rasmlarda shu sahifaga tegishli bo`lgan oyna ko`rinishlari keltirib o`tiladi.

Bosh sahifa ishorati ustida sichqoncha tugmasini bosib asosiy sahifaga qaytamiz.

Asosiy sahifadan "Ma`ruza matni" ishoratini bosamiz va yangi sahifaga o`tamiz. Bu sahifada mavzuga tegishli bo`lgan barcha ma`lumotlar reja asosida beriladi. Ularni sahifadagi ko`rinishlari 7-19 rasmlarda keltirib o`tiladi.

Bosh sahifa ishorati ustida sichqoncha tugmasini bosib asosiy sahifaga qaytamiz.

Asosiy sahifadan Dars ishlanma bo`limini bosib, ekranda 20-rasmda keltirib o`tilgan sahifa ko`rinishi hosil bo`ladi. Bu sahifada ham ichki ishoratlar mavjud bo`lib, ular yaratilgan ishlardan namunalar, videodars ishlanma, o`zingiz bajaring kabi bo`limlardan iborat. Keltirib o`tilgan bo`limlar nomi ham giperishoratlarga ega bo`lib, ularni tanlash orqali 21-23 rasmlarda keltirib o`tilgan ko`rinishlarni hosil qilish mumkin. Bosh sahifa ishorati ustida sichqoncha tugmasini bosib asosiy sahifaga qaytamiz.

Asosiy sahifadan "Testlar" giperishorati ustida sichqoncha tugmasini bosib 24-rasmda keltirib o`tilgan sahifa ko`rinishini hosil qilamiz. Bu sahifada ham savollar, topshiriqlar, testlar va adabiyotlar bo`limlari mavjud. Bu bo`limlarning ekran ko`rinishlari 25-31 rasmlarda keltirib o`tiladi. Bosh sahifa ishorati ustida sichqoncha tugmasini bosib asosiy sahifaga qaytamiz.

Muallif haqidagi ma`lumotlarni esa, "Muallif" ishoratini bosish orqali olish imkoniyati mavjud. Bu sahifani ko`rinishi 32-rasmda keltirib o`tiladi. Sahifadan chiqish uchun esa, ekraning ung yukori burchagi joylashgan "x" beligisi ustida sichqoncha tugmasini bosishimiz yetarli.

4-bob. Hayot faoliyati xavfsizligi

Bitiruv malakaviy ishining bu bobida elektron sahifalar ishlab chiqishda kompyuter xonalarida hayot faoliyati xavfsizligi qoidalarini ishlab chiqish, shuningdek kompyuter xonasiga bo'lgan gigienik talablar va uning yoritilishini tahlil qilish va qoidalarini ishlab chiqish vazifalari amalga oshiriladi.

4.1. Elektron sahifalar ishlab chiqishda kompyuter xonalarida hayot faoliyati xavfsizligi

Monitordan insonning ko'zigacha bo'lgan optimal masofa. Monitor ko'zdan ozgina pastroqda va 50 sm dan kam bo'lmagan masofada joylashishi kerak. Monitor va ko'z orasidagi masofa 80 sm gacha bo'lishi tavsiya qilinadi, bu masofa kichik bo'lsa insonning ko'zi tez charchaydi. Monitorni dizayni va ranggi o'ziga e'tiborni jalb qilmasligi kerak. SHuning uchun monitoring sirt tomonida har xil reklama e'pishtirgichlar bo'lmasligi kerak. Monitoring ekrani zangori va ko'k ranglarga bo'yalishi maqsadga muvofiq hisoblanadi. CHunki bu ranglar inson ko'ziga eng yaxshi ranglardan hisoblanadi. Qisman monitor oldidagi o'tirishda xavfsizlikni va kamfort ish joyini rasional tashkil etish lozim. Foydalanuvchi usul asosiy xavfsizlik vidiomanitor ekran displeydan chiqadi deb bo'lmaydi. Eng kuchli nurlanish odatda manitorni e'n va orqa tomonidan ham tarqaladi. SHuning uchun foydalanuvchi joyini bir necha kompyuter qarama – qarshi turgan joyda undan ham e'moni orqama – ketin joylashtirishdir. Videomonitor xillari orasidagi tavsiya etiladigan oradagi masofa 2 m dan kam bo'lmasligi va e'n tomondagi masofa 1,2 m dan kam bo'lmasligi lozim. Kompyuterlar joylashgan xona yetarli darajada keng va doimiy ravishda havosi almashib turishi kerak. Bitta displey uchun minimal standart norma 6m ni, minimal hajm esa 20 m tashkil etishi kerak. Displey oldida ishlaganda xonani e'ritilishi yaxshi bo'lishi va imkoni boricha tabiiy kunduzgi e'ritilishga yaqin bo'lishi kerak. YOritish uchun displeyga yaqin joylashgan lyuminisent lampochkalardan foydalanib bo'lmaydi. Bu strobaktik effekt deb aytiladi, displey ekranda ma'lumotni buzilishiga olib keladi. YOritishni eng maqbul usuli galten nurlanishli manbadir. Amerikalik olimlarning ham foydalanuvchilarga tavsiyasi diqqatga loyiqdir:

- Displey ekraniga yaxshi himoya filtri o'rnatish, to'rtli filtrlardan foydalanmang;
- Ekran o'z sathidan 20 sm pastda va ko'zdan 65 sm masofada bo'lishi kerak (agar shu yaqindan e'ki ko'rsangiz ham displey bilan burningizni uning yaqiniga olib borib ishlamang, hatto burun ham zarar ko'rishi mumkin);

- Ekranni oynaga nisbatan to'g'ri burchak holida o'rnatish;
- Ekranning e'ritish xonasining e'ritishiga teng bo'lishi kerak (taxminan 500-700 lk) e'rqin lyumensent nurdan saqlanish;

- YO'rqin fonda qora harflar oson o'qiladi;
- Har 10 minutda nigohni ekrandan boshqa tomonga oling;
- CHernovikdan ma'lumotni SHKga kiritishda uni ekran yaqinroq joyga qo'ying;
- Ko'zga displey e'nida ishlaganda alohida ko'zoynak lozimligini ko'z doktori bilan gaplashib ko'ring. (masalan perforirovamniy oynak) Barcha nurlantirishlarni yaxshi yutuvchi ayrim o'simliklar bor. Ular ko'pgina nurlanishlarda ular juda zo'r rivojlanadi. SHuning uchun ko'pgina ofislarda xonani bezash uchun emas, balki nurlanish kamaytirish uchun xona o'simliklardan foydalanishadi. SHuning uchun ushbu tavsiya kompyuterdan foydalanuvchilar uchun berish mumkin.

Umuman xulosa shuki:

- Ekranni lippillashi va yarqirashi, yaqinda èmon ko`rish, asab stresslari va asabiylikka olib keladi.

- Past chastotali maydon nur kasalliklari, stresslar, homiladorlarni buzilishlar bilan o`tishga, reproduktiv funksional buzilishga va èmon sharoitli ishlar paydo bo`lishiga olib keladi.

- Elektron maydon hujjatlarini o`zgartirish va rivojlanishni to`xtatishga olib keladi. Bu ko`zning xuristalini xiralashish – katarakta keltirib chiqarish mumkin.

Kompyuter bilan ishlaganda charchash sabablari. Kompyuter bilan ishlash vaqtida inson quyidagi faktorlardan charchaydi:

- ekraning me`èridan ortiq èrug`ligi;
- kontrast va fon o`rtasidagi aniqligi;
- kompyuterda ishlash paytidagi issiqlikdan nurlanishi;
- kompyuterda nurlanishning insonga ta`siri;
- kompyuter buzuqligi.

Kompyuterdan nurlanishning oldini olishi uchun himoya filtrlaridan foydalaniladi. SHunday qilib, monitor butunlay xalqaro standart MPR-2 (LOW radiation displeylari) talablarini qoniqtirganda ham, uni nurlanishda qo`shimcha himoya kerak bo`ladi. Bu to`g`risida takliflar juda ko`pdir. Amerikalik mutaxassislar, masalan, ekranda qo`l cho`zilgandagina bo`lgan masofada joylashishni maslahat beriladi, qo`shni monitorlar 222,8 masofada joylashishi lozim. Eng effektli (foydali) vosita rivojlangan dunèda tan olingan ekran qismi filtrlaridir. Monitorlar uchun himoya filtrlari quyidagi turlarda bo`ladi.

1. Turli filtrlar – amalda elektromagnit nurlardan va statik elektrdan himoya qilmaydi, bundan tashqari sur`atning kontrastligini kamaytiradi. Lekin ular tashqi èrqnlikda va ekranni bikirlashidan himoya qiladi, bu ko`z uchun katta ahamiyatga egadir.

2. Plènkali filtrlar statik elektrni to`smaydi past chastotali elektromagnit maydonidan deyarli himoya qilmaydi, lekin sur`atni talabning kontrastligini ortiradi, ultraviolet nurlanishlarni butunlay yutadi va rengen nurlarini kamaytiradi. YAshindan faqat polerizasiya plènkali filtrlar himoya qiladi. Eng taniqlilisi Polorid firmasining plènkali filtrlardir (SR 50): ularni ko`plari sur`atni kontrastligi va aniqliyigini oshiradi. Lekin haqiqatdan shuni ta`kidlash kerakki, polerizasiya filtrlari polefir simolalari ostida tayèrlanadi. Bu material yuqori darajada mustahkam emas va uzoqqa chidamaydi va tez fizik qorishish va tuzilishiga olib keladi.(Plènka Polorid SR 50 filtrlarni universal ishlashini polerizasiya filtrlari bilan chalkashtirib bo`lmaydi. Keyingi filtrlar ham statik va elektromagnit maydonlardan èmon himoya qilmaydi).

3. SHisha filtrlar eng keng tarqalgandir. Ularning bir necha modifikasiyasi mavjuddir. a) Oddiy shisha filtrlar, odatda osièda ishlab chiqilgan (Defender GL14V, Optical Class) o`zini effektivligi bilan taxminlangan turli fil`trlarga tengdir. Ularni ko`plari sifat sertifikatini va boshqa hujjatlar bilan ta`minlanmaydi. b) yerga ulagan shisha fil`trlar sezilarli darajada effektivdir: ular qisman statik zaryadni kamaytiradi, elektromagnit maydon, ul`trabinafsha nurlari kuchini kamaytiradi, sur`at kontrastligini oshiradi. Bu filtrlar juda avtomatlashgandir. v) To`liq himoyali shishali filtrlar (Ergoster Xenium Vnus) - odatda, yuqori sifatli mahsulotdir, optik oyna asosida ko`p qatlamli maxsus o`qlamalar bilan tayèrlangan, o`zida polirizasiya fil`trni ham mujassam etgan. Bu fil`trlar ultraviolet nurlarini, statik maydonlarni bartaraf etadi ko`p darajada elektromagnit maydon va rentgen nurlanishlarini kamaytiradi. Suratda sakrashlar bo`lmaydi, suratni kontrastligi oshadi, lekin bu filtrlar juda qimmatdir. g) Rossiya federasiyasida ishlab chiqilgan filtrlar shishali filtrlar (Global Shield va Defended Argon filtrlari) ular ham to`la himoya sinfiga mansub. O`zini xarakteristikasi bilan xorijiy filtr namunalardan qolishmaydi, 2-3 marotaba arzon, nisbatan yangi filtrlar ularni sifati ko`pgina texnik xulosalar va sertifikatlar

bilan tasdiqlangan, ular mehnat prinsipi past ITI testdan o'tkazilgan, shvesil nurlanishdan himoya va ko'rsatkich vositalari ergonomikasi ITU dan ham sinovda o'tkazilgan rejim Davlat Standarti sertifikatiga ega. Kompyuter xonasida hamma jihozlar elektr tokida ishlaydi. SHuning uchun elektrdan shikastlanishiga uchrash mumkin. Buning oldini olish uchun kompyuterlarni yerga ulash talablariga amal qilish shart. Hamma kompyuterlarda elektr tarmog'iga ulash uchun maxsus sistema ishlatiladi va unda "0" ulash himoyasi qo'llanilgan. "0" ga ulash himoyasi bu "0" simini korpuslarga bog'lash va har xil issiqlikda ishlaydigan avtomatlarni ishga tushiruvchi sistemadir.

Himoyalovchi yerga ulash qurilmalari 2 xil:

1. Konturli yerga ulash;
2. Tashqariga chiqarilgan yerga ulash – bu usul ko'pincha ulovchi asbob – uskunalar turgan joydan tashqariga chiqarib ma'lum bir maydonchaga to'planib o'rnatiladi. yerga ulashning bu turi asosan kuchlanishi 1000 V gacha bo'lgan qurilmalarda ishlatiladi. Buning afzalligi shundaki, elektrod vazifasini bajaruvchi qoziqlarni yerga qoqish uchun qarshiligi kam bo'lgan yerlarni tanlash imkoni bor.

4.2. Kompyuter xonasiga bo'lgan gigienik talablar va uning yoritilishi

Foydalanuvchini EXM ishchi stolida tugri utkazish organlar va organizm sistemasining normal ishlashiga sharoit yaratib, umurtka pogonasi buzilishining, kuz nuri pasayishining oldini olishga, soglikni va yaxshi mehnat kobilyatini saklashga yordam beradi. Bu maksadda, foydalanuvchining poyafzal bilan birgalikdagi buyi uzunligiga mos ravishda sto va stullar tanlanishi kerak.

Foydalanuvchi vidiomonitor ruparasidan bukilmadan tugri burchak xosil kilishi va klaviaturali stol kiya sirtiga tayanishiga, bu bilan yelka va kul mushaklaridagi statik tolikishning oldi olinadi. Stol utirgichining kirrasi stolning foydalanuvchi tomonidagi kirrasidan 5-7 sm ichkari kirishi kerak, tizza va boldir bilan xosil kilinadigan burchak 90 - 120⁰ gradus bulishi, oyok poshnalari pol yoki oyoklar uchun kuyilgan vositaga tiralishi mumkin. Bosh oldinga 15⁰ dan kup bulmagan burchak bilan oldinga egilishi mumkin.

Foydalanuvchi nigoxi vidiomonitor ekrani urtasidan xayolan utkazilgan vertikal yuzadan 10⁰ dan ortik bulmagan chetlanishga ega bulishi kerak.

Kuz darajasi vidiomonitor ekrani balandligining markazida, ekran markazidan utuvchi gorizental yuzadan optimal kurish, 15⁰ chegarasida, chegaraviy kurish, 30⁰ bulishi kerak. Videomonitor ekrani cheka nuktalaridagi axborotni kurishdagi, nigox chizigi va ekranning chap yoki ung kirralaridagi axborotni karash burchagi 45⁰ dan kichik bulmasligi kerak.[8]

Foydalanuvchining kuzining monitor ekranigacha optimal masofasi 60 -70 sm, xech bulmaganda 50 sm dan kam bulmasligi kerak. Ekrangacha 50 sm dan kichik masofaga ishlash tavsiya etilmaydi, chunki bu kuzning tez charchashiga, kizarishga, achishiga va xokazolarga olib keladi, keyinchalik esa bu xolat normal bulishiga, fakat yakindagina kura oladiganlarga esa kasallikning kuchayishiga olib keladi. Urta darajadagi yakindan yoki uzokdan kura oladigan foydalanuvchilar vidiomonitorda ishlashda EXM ekranida 60 - 70 sm masofaga axborotni ajrata olish uchun kurishni tiklovchi kuzoynaklarda ishlashlari kerak.

Bunda EXM ekranida belgilarni karash burchagi 20 burchakli minutlardan kam bulmasligi kerak.

EXMdan foydalanib, mashgulotlar utkazishning samarali rejimi videomonitorda uzluksiz ishlashning belgilangan uzunligiga, tanaffuslarga, shuninndek foydalanuvchilar sogligini ximoya kilishga yunaltirilgan profilaktik tadbirlarni rioya kilishni talab kiladi. SHaraitlarga, ishchi urinlarni tashkil kilinishiga, foydalanuvchilarni utkazishga buladigan gigienik talablarga rioya kilgan xolda EXMda ishlash vaktining uzunligi, foydalanuvchining yoshi ishni boshlash vakti, tanaffuslar uzunligi, shuningdek ularning konstruktivlik xususiyatlari bilan boglik buladi.

Dars vaktida bir yunalishga karatilgan jismoniy tanaffuslar utkazish mumkin.

Darslar urtasidagi tanaffus 10 minutdan kam bulmasligi kerak. Oliy ukuv yurtlarida vaktning 50 % ni nazorat mashgulotlariga va 50 % ini Amaliy mashgulotlarga ajratish kerak.

Ish rejimi profilaktik tadbirlar utkazish talablariga mos ravishda tashkil kilish kerak.

Talabalarning darsdan tashkari EXMda ishlash vakti 3 soat bilan, 16 yoshdan kichik bulganlar uchun 2 soat bilan cheklangan bulshi kerak.

Talabalarning darsdan tashkari EXMda ishlash vakti 3 soat bilan cheklangan bulshi kerak.

Bunda profilaktik tadbirlar utkaziladigan ish rejimiga rioya kilishi kerak.

Kuz uchun mashklar xar 20 -25 minutdan keyin fizik mashklar, 45 minutdan keyin tanaffus vaktida bajarilishi kerak.

EXMda kushimcha ish vakti ukuv mashgulotlari tugaganidan keyin 1 soatdan kam bulmagan vaktida tashkil kilnishi kerak. Bu vakt dam olish va ovkatlanish uchun ajratilishi kerak. Bunday tanaffusdan keyin foydalanuvchining funksional xolati mashgulotlarning 1 – darajasigacha buladigan xolatiga yakinrok darajada tiklanadi.

Kuz uchun, organizm uchun belgilangan mashklar tanaffuslar e`tiborsiz karash mumkin emas, chunki ularni utkazish, kurish analizatori, markaziy asab, yurak tomir, nafas, mushak va organizmning boshka sistemalari funksional xolatini yaxshilaydi, tananing kuyi yarmidagi, oyokdagi, utirib ishlash natijasida xosil buladigan uyushib kolish xolatlarini yukotishga yordam beradi, miya kon aylanishni yaxshilaydi.

Kompyuter xonasining jixozlari 10-15 tagacha SHaxsiy kompyuter (o`quvchining ish joyi) va bitta o`qituvchi ish joyidan tashkil topadi. Xonaning tarkibiy qismi-orgtexnika va "Kompyuter savodxonligi asoslari" fani bo`yicha nazariy va amaliy darslar, darsdan tashqari fakultativ mashgulotlar o`tkazish uchun xizmat qiladi. Xamma o`quvchilar va o`qituvchilar, to`garak a`zolari va boshqa foydalanuvchilar SHaxsiy kompyuterda ishlashdan avval majburiy ravishda texnika xavfsizligi bo`yicha ko`rsatmalar bilan tanishgan va bu o`z navbatida jurnalda qayd etilgan bo`lishi kerak.

Ushbu mashgulot o`quvchi salomatligiga bevosita bogliq bo`lganligi uchun quyidagi ko`rsatmalarni xamma o`quvchilarga tanishtirib, imzolatib qo`yishni tavsiya etamiz. Matn kompyuter xonasining ko`rinarli joyiga osib qo`yilishi maqsadga muvofiq.

Xonadagi xavo xarorati o`rtacha 20-24° S atrofida bo`lishi lozim.

O`quvchilarining shaxsiy kompyuter bilan uzluksiz ishlash vaqti bir kun davomida 4 soatdan oshmasligi tavsiya etiladi. O`quvchi kompyuterdan eng kamida 40 sm narida o`tirishi kerak.

Agar bino bir qavatli bo`lmasa, kompyuter xonasi birinchi va oxirgi qavatlarda bo`lmagani ma`qul. Birinchi qavatda shovqin-suron tovush eshitilishi, chang-to`zon tushishi hamda o`girlik sodir etilishiga qulay sharoitlar mavjud bo`lishi mumkin. eng YUqori qavatda bo`lsa ham qaznoq orqali o`gri tushishi, qor-yomgir suvlari o`tishi, quyosh nuri tik tushib, xona haroratini ko`tarib yuborishi mumkin.

Kompyuterlar o`rnatilgan xona polli, devorlar suv qo`shib ishlatiladigan bo`yoqda bo`yalgan, albatta erga ulangan signallashtirilgan, eshik va oynalar temir panjaralar bilan mahkamlangan bo`lishi shart. Butun xona EHM xonasiga mos ravishda jihozlangan bo`lishi kerak.

Kompyuter xonalariga quyosh nuri tik tushadigan bo`lsa, oynalarda xonani qorongilashtiruvchi qora darpardalar ham bo`lishi lozim. Kompyuterlarning barcha qurilmalari giloflar bilan qoplangan holda turishi kerak. Xonada haroratni o`lchab turuvchi xona termometri, kompyuterlar uchun himoya oynalari bo`lishi zarur, xonada 20-24 gradusli (ko`pi bilan 28 gradusgacha) temperatura saqlanishi lozim. Agar xona harorati keragidan oshib kesa yoki pasayib ketadigan bo`lsa, xona xaroratini mo``tadillashtirib turuvchi kondisioner bo`lishi maqsadga muvofiqdir. Xonada kaktus, aloy kabi tikanli o`simliklarning bo`lishi inson salomatligi uchun foydali.

Kompyuterdan foydalanuvchi har bir shaxs texnika xavfsizligi qoidalaridan xabardor bo`lmogi lozim. Ochiq simlar, ochiq yoki noqulay rozetkalar bilan ishlamaslik kerak, inson salomatligiga xavf tugdiruvchi biror hid yoki boshqa biror belgi sezilsa, darhol rahbarni xabardor qilish kerak. Imkoniyat bo`lsa, kompyuterdan foydalanuvchilar oq xalat kiyib shugullansalar, maqsadga muvofiq bo`ladi.[8]

Xulosa

Prezidentimiz Islom Karimovning mamlakatimizni 2015 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlari va 2016 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasi majlisidagi ma'ruzalaridagi quyidagi fikrlarini keltirib o'tsam: "... So'nggi yillarda iqtisodiyotimizning mazkur tarmog'i jadal sur'atlar bilan rivojlanib borayotganiga qaramasdan, hozirgi vaqtda biz bu borada dastlabki bosqichda turganimizni tan olishimiz darkor. YA'ni, mamlakatimiz yalpi ichki mahsulotining atigi 2 foizga yaqini axborot-kommunikasiya texnologiyalari hissasiga to'g'ri kelmoqda....". Bu esa, biz yoshlarni yanada shiddat bilan mehnat qilishga chorlaydi.

Men ushbu bitiruv malakaviy ishini tayyorlash va yozish jarayonida Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo'yicha elektron uslubiy ta'minot yaratish va uni kasb-ta'limi yo'nalishidagi talabalarga qo'llash natijasida talabalarga bilim berish uchun elektron uslubiy ta'minotlardan foydalanib dars samaradorligini oshirishga erishish mumkinligini o'z ishimni bajarish jarayoni ko'rib o'tdim. SHuningdek, talabalarga doimiy ravishda bilim berib borishda elektron qo'llanmalarni yaratish va ulardan o'quv jarayonida foydalanish lozimligi, shuningdek dasturni yanada takomillashtirish va yangi loyixalarini yaratish bo'yicha zaruriy tasavvurlarni oldim va quyidagi vazifalarni amalga oshirdim:

- Eeasy_Website_Pro4 dasturi hamda elektron sahifalar yaratuvchi dasturlar haqida mavjud manbalar tahlili amalga oshirildi;
- Elektron sahifa yaratish tillari va dasturiy vositalari tarixi tahlil qilindi;
- Mustaqil ta'limni tashkil etishda elektron uslubiy ta'minotlardan foydalanishni o'quv jarayonidagi ahamiyati ko'rib o'tildi;

Easy_Website_Pro4 dasturi va uni o'rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalari tahlil qilindi;

- Easy_Website_Pro4 dasturi imkoniyatlari ochib berildi;
- Dasturiy ta'minotni o'rnatish talablari va o'rnatish bosqichlari shakllantirildi;
- Easy_Website_Pro4 dasturida shablonlar, rasmlar va multimedia imkoniyatlardan foydalanish ochib berildi;

Easy_Website_Pro4 dasturida sahifalar yaratish bo'yicha multimediali dasturiy mahsulot ishlab chiqildi;

- Easy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish algoritmi ishlab chiqildi;
- Easy_Website_Pro4 dasturida "Kompyuter grafikasi" moduliga oid Web sahifa yaratildi;
- Yaratilgan sahifani qo'llash yo'riqnomasini ishlab chiqildi;
- Elektron sahifalar ishlab chiqishda kompyuter xonalarida hayot faoliyati xavfsizligi qoidalari ishlab chiqildi;
- Kompyuter xonasiga bo'lgan gigienik talablar va uning yoritilishi shakllantirildi

Kelgusida bu ishlarimni davom ettirib, zamonaviy yangi pedagogik texnologiyalar asosida o'quvchilarga bilim berish uchun albatta turli xil fanlardan elektron sahifalar, elektron qo'llanmalar, uslubiy ko'rsatmalar yaratib, talabalarning bilimni yanada mustahkam bo'lishida o'zimni olgan bilimlarim bilan javob berishga harakat qilaman.

Foydalanilgan adabiyotlar ro`yxati

1. O`zbekiston Respublikasi «Ta`lim tugrisida»gi konuni, 1997 y.
2. Karimov I.A. O`zbekiston buyuk kelajak sari.—Toshkent:«O`zbekiston», 1998.—528b.
3. Barkamol avlod — O`zbekiston taraqqiyotining poydevori.(O`zbekiston Respublikasining «Ta`lim To`g`risida» va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to`g`risida»gi qonunlar).—T.: «SHark», 1998.—64 b.
4. Raxmonqulova S. I. IBM RS shaxsiy kompyuterida ishlash.—Toshkent, 1998. —224 b.
5. Barkamol avlod - O`zbekiston taraqqiyotining poydevori. (O`zbekiston Respublikasining «Ta`lim to`g`risida» va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi to`g`risida»gi qonunlar).-T.: «SHarq», 1998.-64 b.
6. Uzbekiston Oliy va urta maxsus ta`lim vazirligi. Uzbekiston Respublikasi halk ta`limi vazirligi, Uzbekiston Respublikasi Davlat matbuot kumitasi tomonidan yaratilgan «Uzluksiz ta`lim tizimi uchun ukuv adabiyotlarining yangi avlodini yaratish» konsepsiyasi.
7. Axborotlashtirish to`g`risida: O`zbekiston Respublikasining Qonuni. 2003 yil 11 dek. //Xalq so`zi. – 2004. – 11 fevr.
8. Axborot-kutubxona faoliyati to`g`risida: O`zbekiston Respublikasining Qonuni. 2011 yil 13 apr. //Xalq so`zi. – 2011. – 13 apr.
9. “Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot- kommunikasiya texnologiyalarini joriy etish chora-tadbirlari to`g`risida:
10. O`zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarori. 2002 yil 6 iyun //Toshkent oqshomi. – 2002. – 10 iyun.
11. Respublika aholisini axborot-kutubxona bilan ta`minlashni tashkil etish to`g`risida: O`zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ–381 Qarori. 2006 yil 20 iyun //Ma`rifat. – 2006. – 21 iyun.
12. “2011-2015 yillarda axborot kommunikasion texnologiyalari asosida axborot-kutubxona va aborot resurslar bilan xizmat ko`rsatishni takomillashtirish chora tadbirlari to`g`risida»gi O`zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori. 2011 yil 23 fevr. PQ -I487.
13. SHrayberg YA. L. Elektronno`e biblioteki Rossii: programmaya strategiya i proektnaya taktika //Nauchno`e i texnicheskije biblioteki. - 2001. -№ 2.- S. 69-75.
14. Voroykiy F. S. Osnovo` proektirovaniya avtomatizirovanno`x bibliotechno-informasionno`x sistem. - M: FIZMATLIT, 2002. – 384 s. - Predm. ukaz.: s. 368-376. 81
15. Brodovskiy A. I. Sistema avtomatizatsii bibliotek IRBIS; itogi razvitiya za god/ A.I. Brodovskiy, S.M. Dunaevskaya //Nauchno`e i texnicheskije biblioteki. (NTB)..- 2002. - №2 - C. 17-21 (SHifr J-448/2002/2).
16. Antopolskiy A. B. Lingvisticheskoe obespechenie elektronno`x bibliotek. - M.: Informregistr, 2003. - 302 s.

Ilmiy jurnallardagi maqolalar:

17. Karimov U. Axborot-kutubxona, axborot-resurs markazlari va kutubxonalar uchun dasturiy ta`minot: Korporativ axborot-resurs markazlarining avtomatlashtirilgan tizimi (KARMAT-M) //Elektron kutubxona tarmoqlarida ilmiy-texnikaviy, ilmiy-ta`limiy axborotlar yaratish va ulardan foydalanish: To`plam. – T.: Alisher Navoiy nomidagi O`zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2009. - B. 32-39.
18. Karimov U. Elektron bibliografik resurslar yaratish texnologiyasi va manbalari: Monografiya. - T.: Fan, 2006. - 193 b.
19. Karimov U. va boshq. Avtomatlashtirilgan kutubxona: O`quv qo`llanma /U.Karimov, M.A. Rahmatullaev, A.O. Umarov, A.SH. Muhammadiev. - T.: Alisher Navoiy nomidagi O`zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2003. -266 b.
20. Karimov U. va boshq. Korporativ-axborot-resurs markazlarining avtomatlashtirilgan tizimi (KARMAT): Uslubiy qo`llanma /U. Karimov, M.A. Rahmatullayev, A.Sh. Muhammadiyev, J. Atajanov, M.P. Savochkin. – T.: Toshkent davlat yuridik institut nashriyoti, 2009. - 79 b.

21. Xundibaev A.M., Muxammedieva D. O`quv filmlari yaratish texnologiyasi /"ICTNews" jurnali №1-2013, 34-35 s.
22. Xundibaev A.M. Elektron resurs: Madaniy meros va qadriyatlarga bag'ishlangan multimedia mahsulotlari /"Kutubxona.uz" jurnali №4-2010, 15-19 b.
23. Xundibaev A.M. Qanday elektron darslik kerak? /"Maktab va Hayot" ilmiy-metodik jurnali №3-2012, 12-13 s.
24. YAkushin A.V Kompyuterno`e seti. Internet i multimedia texnologii.
25. Leksionno`y kurs. http://www.tspu.tula.ru/ivt/umr/kseti/html_doc/index.htm
26. Simanov A. Multimedia v Internet.
27. <http://club.onego.ru/sittings/multimedia>
28. Sayt kompanii razrabotchika Camtasia Studio <http://techsmith.com>
29. Popov ye. Znakomimsya s programmoy Camtasia Studio
30. http://www.ruseller.com/les_camtasia_studio_3.php.
31. Multimediyno`e texnologii «Kompyuter Press», mart 1999 g.
32. Internetdan olish mumkin bo`lgan saytlar ro`yxati: www.ziyonet.uz, www.referat.ru, vlibrary.freenet.uz, www.intuit.ru, bankreferatov.ru, www.izone.com.ua, www.osp.ru, www.w3.org, www.borland.com, www.intuit.ru, www.javascript.ru

**O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O`RTA MAXSUS TA`LIM VAZIRLIGI**

NAMANGAN MUHANDISLIK-PEDAGOGIKA INSTITUTI

Kasb ta`limi fakulteti

Fakultet dekani

“ _____ ” _____ 2016 y.

Ximoyaga ruxsat etilsin:
Kasb ta`limi (Informatika va AT)
kafedra kafedra mudiri
_____ O.Jakbarov
“ _____ ” _____ 2016 y.

Bakalavr darajasini olish uchun

BITIRUV MALAKAVIY ISHI

MAVZU: _____

Bitiruv malakaviy ishini bajardi:
5111000 - Kasb ta`limi
(Informatika va AT) ta`lim
yo`nalishining 4 kurs talabasi

Bitiruv malakaviy ishi rahbari:

«TASDIQLAYMAN»

Kasb ta'limi fakulteti dekani

_____ prof. B.J.Mahmudov

“ _____ ” _____ 2016 y.

NAMANGAN MUHANDISLIK-PEDAGOGIKA INSTITUTI

Bakalavrlar uchun bitiruv malakaviy ishiga

TOPSHIRIQ

Kasb ta'limi fakulteti *Kasb ta'limi (Informatika va AT)* yo`nalishi bo`yicha

Kasb ta'limi (Informatika va AT) kafedrasida bitiruvchi

Madboev Alisher Teshaboevichming

(talabaning ismi va familiyasi)

Bitiruv malakaviy ishi mavzusi Eeasy_Website_Pro4 dasturida Web sahifa yaratish bo`yicha

elektron uslubiy ta`minot yaratish _____

Ish raxbari _____ t.f.n., dos. I.Gafarov _____

(ilmiy darajasi, unvoni, ismi va familiyasi)

Rektorning ish mavzusi va rahbarni biriktirish haqidagi buyrug`i

№ _____ « _____ » _____ 2016 yil

Bitiruv malakaviy ishini topshirish muddati “ _____ ” _____ 2016 y.

1. Bitiruv malakaviy ishini bajarish uchun boshlang`ich ma`lumotlar

Eeasy Website Pro4 dasturi imkoniyatlari haqida ma`lumotlar

Kompyuterning xizmatchi dasturiy vositalari, operasion tizimlar va texnik ta`minot

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, metodlar va strategiyalar

2.Tushuntiruv yozuvlarining tarkibi 10-15 ming so`z xajmida qo`lyozma tarzida:

1-bob. Easy Website Pro4 dasturi hamda elektron sahifalar yaratuvchi dasturlar haqida mavjud manbalar tahlili

2-bob. Easy Website Pro4 dasturi va uni o`rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalari

3-bob. Easy Website Pro4 dasturida sahifalar yaratish bo`yicha multimediali dasturiy mahsulot ishlab chiqish

Xayot faoliyati xavfsizligi

Xulosa

3.CHizma ishlari tarkibi (ko`rgazmali chizma materiallar)

1. Easy Website Pro4 dasturi imkoniyatlari bo`yicha taqdimotlar

2. Multimediali dasturiy mahsulot taqdimoti

4. Bitiruv malakaviy ishi bo'yicha maslahatlar.

T/r	Bo`lim mavzusi	Maslaxatchi o`qituvchilarning F.I.SH	Topshiriq berildi		Topshiriq bajarildi	
			sana	imzo	sana	Imzo

5. Bitiruv malakaviy ishini bajarish rejasi (rahbar rejalashtiradi)

T/r	Bitiruv malakaviy ishi bosqichlarining nomi	Bajarish muddati	Tekshiruv dan o`tgan muddati
1.	<i>Kirish</i>	24.02.2015	
2.	<i>1-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturi hamda elektron sahifalar yaratuvchi dasturlar haqida mavjud manbalar tahlili</i>	18.03.2015	
3.	<i>2-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturi va uni o`rnatish talablari, dasturiy mahsulotlar va Web-saytlar yaratish vositalari</i>	27.04.2015	
4.	<i>3-bob. Eeasy_Website_Pro4 dasturida sahifalar yaratish vositalari bo'yicha multimedial</i>	4.05.2015	
5.	<i>Xayot faoliyati xavfsizligi</i>	17.05.2015	
6.	<i>Xulosa</i>	28.05.2015	
7.	<i>Foydalanilgan adabiyotlar ro`yxati</i>	4.06.2015	

Bitiruv malakaviy ishi rahbari _____ (familiyasi, ismi, sharifi) _____ (imzo)

Topshiriqni bajarishga oldim _____ (talabanning familiya, ismi, sharifi) _____ (imzo)

Topshiriq bajarilgan sana " ____ " _____ 2016 y.

Kafedra mudiri _____ dos. O.O.Jakbarov